

Официален вестник

С 105

на Европейския съюз

Година 51

Издание на български език

Информация и известия

25 април 2008 г.

Известие №	Съдържание	Страница
	III <i>Подготвителни актове</i>	
	КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ	
	73-та пленарна сесия 6-7 февруари 2008 г.	
2008/С 105/01	Становище на Комитета на регионите относно „По-ефективна подкрепа за научноизследователската дейност и иновациите в регионите на ЕС“	1
2008/С 105/02	Становище на Комитета на регионите относно „Средносрочен преглед на стратегията за науките за живота и биотехнологиите“	7
2008/С 105/03	Становище на Комитета на регионите относно „Принос на доброволчеството за икономическото и социално сближаване“	11
2008/С 105/04	Становище на Комитета на регионите относно „Гъвкавата сигурност“	16
2008/С 105/05	Становище на Комитета на регионите относно „Насърчаване на активното гражданство на младите хора чрез образование“	21
2008/С 105/06	Проучвателно становище на Комитета на регионите относно „Преглед на състоянието на Общата селскостопанска политика“	25
2008/С 105/07	Резолюция на Комитета на регионите до пролетния Европейски съвет 2008 г. „Стратегия за растеж и работни места — Справяне с „Лисабонския парадокс““	31
2008/С 105/08	Становище на Комитета на регионите относно „Стратегия за Европа по отношение на здравословните проблеми, свързани с храненето, наднорменото тегло и затлъстяването“	34
2008/С 105/09	Становище на Комитета на регионите относно „Бяла книга за спорта“	40
2008/С 105/10	Становище на Комитета на регионите относно „Черноморско взаимодействие“ — Нова инициатива за регионално сътрудничество	46

III

(Подготвителни актове)

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

73-ТА ПЛЕНАРНА СЕСИЯ 6-7 ФЕВРУАРИ 2008 Г.

Становище на Комитета на регионите относно „По-ефективна подкрепа за научноизследователската дейност и иновациите в регионите на ЕС“

(2008/C 105/01)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- настоява на важната роля на регионите за намиране на практически решения (и необходимостта от по-голяма подкрепа за тази дейност от страна на ЕС и държавите-членки) за допълнително използване на финансовите инструменти за научноизследователска дейност и на структурните фондове, с което да се придаде тласък на научноизследователското и иновационно измерение на обновената Лисабонска стратегия на регионално и местно ниво;
- смята, че е необходимо да се изграждат регионални стратегии за научноизследователската дейност и иновации и да се насърчава регионалното управление на научноизследователската дейност и иновациите, като се увеличават отговорностите на всички заинтересовани страни, по-специално на частния сектор;
- призовава за допълнителни действия на европейско ниво с цел насърчаване на синергията във финансирането на ЕС за научноизследователска дейност и иновации, като например даване на приоритет на проекти в рамките на 7 РП и РПКИ от изключителна важност за регионалните иновационни стратегии, както и заделяне на съществен и нарастващ дял от структурните фондове за научноизследователска дейност и иновации;
- подчертава необходимостта от по-добре организирана и балансирана комбинация на политики на ЕС за насърчаването на съществуващите „центрове на високи постижения“ и за създаването на условия за възникването на нови такива центрове. Следователно е необходимо, като се признае, че 7 РП се основава на принципа на високи постижения, да се обмисли придаването на териториално измерение на РПКИ и 7 РП;
- призовава Комисията да следи за ефективната координация на финансирането на междурегионалните мрежи от структурни фондове, 7 РП и РПКИ в сферата на научноизследователската и иновационна дейност, включително за редовен и по-добре координиран обмен на резултати и добри практики и за по-тясно взаимодействие между отделните общности.

Докладчик: г-н Jyrki MYLLYVIRTA (FI/ЕНП), кмет на гр. Lahti

Отправни документи

Заключения на Съвета: „За по-ефективна подкрепа за научноизследователската дейност и иновациите: координирано използване на рамковата програма за научни изследвания и на структурните фондове“, приети в отговор на доклада на Комитета за научни и технически изследвания на ЕС (CREST), 2811-о заседание на Съвета по конкурентоспособност, Люксембург, 25 юни 2007 г.

Съобщение на Комисията относно „Конкурентоспособни европейски региони чрез научноизследователска дейност и иновации — Принос за постигането на по-висок растеж и на повече и по-добри работни места“

COM(2007) 474 окончателен

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Засилване на синергията между различните финансови инструменти на ЕС за периода 2007-2013 г.

1. горещо приветства заключенията, приети от Съвета по конкурентоспособност на 25 юни 2007 г. относно „За по-ефективната подкрепа за научноизследователската дейност и иновациите: координирано използване на рамковата програма за научни изследвания и на структурните фондове“, приети в отговор на доклада на CREST⁽¹⁾, в които Съветът апелира държавите-членки и регионите доброволно да прилагат насоките на CREST и по-специално приканва КР да проследява развитието на темата. От своя страна, КР приканва Съвета да преразгледа темата във връзка с настоящето становище на Комитета;

2. признава необходимостта от подобряване на синергията между политиките на ЕС на сближаване, научноизследователска дейност и иновации, с оглед техните специфични цели, и по-специално, необходимостта от ефективно, координирано използване на техните финансови инструменти от страна на държавите-членки и регионите. КР настоятелно е подчертавал в няколко становища, като например подкрепеното от КР „Изследване относно структурния капацитет и мотивация на регионите, а също и на местните и регионални власти в сферата на научноизследователската и развойна дейност (НИРД)“⁽²⁾, важната роля на регионите за намиране на практически решения (и необходимостта от по-голяма подкрепа за тази дейност от страна на ЕС и държавите-членки) за допълнително използване на финансовите инструменти за научноизследователска дейност и на структурните фондове, като се обърне специално внимание на новите държави-членки;

3. изразява съгласие със Съвета и Комисията, че това е централизиран начин да се даде тласък на НИРД в рамките на обновената Лисабонска стратегия на регионално и местно ниво, като се подобри работата в сферата на НИРД в регионите на ЕС. КР обръща внимание на факта, че научноизследователските организации и начините им на работа позволяват гъвкавост и многообразие; нови знания могат да бъдат създадени в организации от

различна големина и вид. Дори малките центрове могат да създадат знания със световно значение в специфични области, когато участват в глобални мрежи и сътрудничат с предприятия, основани на знанието;

4. подкрепя предложенията, направени в изследването на КР по тази тема, като същевременно приветства факта, че нарасналият потенциал в новите концепции на 7-ата рамкова програма за НИДТР (7 РП), на структурните фондове, на Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации (РПКИ) и на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) увеличава възможностите за координирано използване на тези инструменти от регионите за насърчаване на научноизследователската дейност и иновациите. Чрез увеличаването на синергията и по-специално чрез обща времева рамка и повече ресурси е възможно да се постигнат съществени резултати. Седмата рамкова програма сега разполага с бюджет от 54 млрд. евро за периода 2007-2013 г. за научноизследователска дейност и иновации; приблизително 10 % от структурните фондове или 45 млрд. евро са отделени също за тази цел. В допълнение, подобна сума идва също така по пътя на съвместното финансиране на национално ниво. Това свидетелства за важноста и потенциала на структурните фондове в сравнение с подобния по размер бюджет на 7 РП;

5. като има предвид, че Заключенията на Съвета и насоките на CREST се съсредоточават само върху координираното използване на структурните фондове и 7 РП, КР би желал да разшири обхвата на темата, в синхрон със Съобщението на Европейската комисия, и да вземе предвид също така потенциала на Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации (РПКИ) и в известна степен на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР);

6. подчертава още веднъж, че обновената Лисабонска стратегия от 2005 г. постави научноизследователската дейност и иновациите на преден план в европейската политика като ключови двигатели на развитието и конкурентоспособността, и признава, че Широкообхватната иновационна стратегия за Европа, подкрепена на неформалната среща на върха в гр. Lahti през м. октомври 2006 г., е важна стъпка в това отношение. С цел да подкрепи по-нататъшните инвестиции в научноизследователската дейност и иновациите в регионите на ЕС, КР призовава Европейския съвет, който ще се проведе през пролетта на 2008 г., да укрепи научноизследователското и иновационно измерение на новото поколение интегрирани насоки за растеж и работни места от шикъла на управление на Лисабонската стратегия за периода 2008-2011 г.;

⁽¹⁾ CREST 1203/07 — „Как да използваме по-добре в координация с други участници Рамковата програма и Структурните фондове за поддръжка на НИРД“ (Комитет за научни и технически изследвания на ЕС).

⁽²⁾ CDR/ETU/21/2005.

7. приема, че е необходима по-подробна оценка на пространствения обсег на действие на възможните синергии. Това означава да се задълбочи анализът на научноизследователския и иновационен потенциал и потребности на регионално ниво, най-вече чрез подобряване на статистическите и качествените данни, предоставяни чрез инициативи на ниво ЕС, като например базата данни с информация за ключовите данни в регионите или Европейската таблица на тенденциите в иновациите и процедурите по политическо наблюдение в рамките на ERAWATCH, чийто обсег е в процес на разширяване до регионално ниво;

8. предлага междинните оценки и оценките *ex-post* на изследванията относно финансовите инструменти на ЕС да включват анализ на взаимовръзките с други инструменти, с оглед постигане на синергия в усилията за подкрепа на научноизследователската дейност и иновациите в регионите на ЕС;

Работещо многостепенно управление

9. подчертава, че процесът на изграждане на научноизследователски и иновационен потенциал за устойчиво конкурентоспособно предимство на Европа може да успее само с участието на градовете и регионалните власти. Като се вземе предвид тяхната физическа близост, те са главните катализатори на знания и иновации в Европа. Нарастващ брой европейски региони превръщат научноизследователската дейност и иновациите в основен приоритет на общественото финансиране;

10. настоява, че за да бъдат постигнати амбициозните цели на обновената Лисабонска стратегия и тези от Барселона (изразходване на поне 3 % от БВП в ЕС за НИРД до 2010 г., като 2/3 трябва да дойдат от частния сектор), както и за осигуряване на икономическо и социално сближаване в ЕС, са необходими допълнителни действия. Припомня, че увеличаването на научноизследователския и иновационен потенциал на европейските региони може да се постигне единствено чрез споделяне на ангажиментите и координиране на действията между държавите-членки, ЕС и регионите. Финансирането от ЕС е винаги малка част от общото публично финансиране на научноизследователската дейност и иновациите, затова е важно политиката на ЕС да насърчава нарастването и координирането на инвестициите от страна на държавите от държавите-членки. Наред с приноса на обществения сектор, ЕС се нуждае от по-висока ангажираност на частния сектор;

11. желае да осигури координирано използване на 7 РП, структурните фондове и РПКИ, тъй като това е от съществено значение за конкурентоспособността на ЕС и взаимната синергия между политиката на сближаване, научноизследователската дейност и иновациите на национално и регионално ниво. Развитието на селските райони също е неделима част от регионалното развитие и следва да бъде синхронизирано с другите политики, в това число с тези в сферата на научноизследователската дейност и иновациите;

12. смята, че 7 РП, която увеличава конкурентоспособността на Европа, играе ключова роля за изпълнението на целите от Лисабонската стратегия и за развитието на Европейското научноизследователско пространство, но същевременно трябва да допълва научноизследователската дейност на национално ниво и да се съсредоточава върху подкрепата за проекти, които не могат да бъдат осъществени на ниво държава-членка. По такъв начин,

обединяването на ресурсите на различните държави-членки би обслужвало както европейските, така и националните интереси;

13. е уверен, че 7 РП ще укрепи регионалното измерение на подкрепата на ЕС за научноизследователската дейност чрез инициативи като „Региони на знанието 2“ и „Изследователски потенциал“. Въпреки това капацитетът на тези специфични инициативи е твърде ограничен, ето защо КР насърчава увеличаването на този тип инициативи и призовава Комисията да предостави също така на регионалните власти разбивка по региони на финансирането от 7 РП;

14. припомня позицията си, изразена в предходно становище относно Европейски технологичен институт (ЕТИ) за необходимостта от разпоредби за включването на регионите и МСП дори в големи проекти за сътрудничество в ЕС, като например проекта за ЕТИ; така например понятието на ЕТИ за „общности на знанието и иновациите“ следва да бъде използвано за създаване на партньорства с индустриалните среди и местните и регионални власти;

15. подкрепя поставянето на акцент от страна на CREST върху необходимостта да се изграждат стратегии за развитие на научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите и да се насърчава регионалното управление на научноизследователската дейност и иновациите. Важна стъпка в тази насока е разработването на специфична стратегия за съвместно използване на 7 РП и структурните фондове за създаването на стратегия за научноизследователска дейност и иновации. Необходимостта от координирана подкрепа следва да бъде взета предвид на ранен етап от планирането, което би могло да бъде осъществено в рамките на процес „отдолу нагоре“ на избиране на стратегическите цели в оперативните програми за научноизследователската дейност и иновации. Един от начините това да бъде осъществено е в оперативните програми да се включи резерв за финансиране, както е в някои от регионите на ЕС;

16. отбелязва, че координирането на основни инструменти на ЕС като 7 РП, структурните фондове и РПКИ е не просто въпрос на политически намерения, но същевременно и предизвикателство по отношение на съгласуваността в политиката. Осигуряването на съгласуваност в политиката в случая с многостепенни програми и програми с участие на многобройни заинтересовани страни изисква създаване на ефективна многостепенна система на управление;

По-активна и целенасочена дейност и сътрудничество

17. смята, че РПКИ следва да се насочи предимно към иновациите и репродуцирането, докато 7 РП следва да се съсредоточи върху НИРД с цел укрепване на конкурентоспособността на Европа в международен план; по този начин би могло да се избегнат проблемите във финансирането на научноизследователската и развойна дейност и нейното приложение;

18. предлага, като се позовава на изследването на КР, да се вземе предвид важността на регионалните иновации като приоритет в прилагането 7 РП и РПКИ. Един от вариантите би бил да се даде предимство на тези приложения в рамките на 7 РП и РПКИ, които имат ясно дефинирано и изключително значение за дадена регионална иновационна стратегия, ако отговарят също така на критериите за качество на научноизследователската дейност;

19. призовава Комисията към засилено съсредоточаване върху заделянето на част от структурните фондове за инвестиции в научноизследователската дейност и иновациите. КР признава необходимостта да се посвети съществен и нарастващ дял от структурните фондове на научноизследователска дейност и иновации, както бе направено в програмите за структурните фондове за периода 2007-2013 г. в рамките на Лисабонския дневен ред. КР отбелязва и необходимостта да се следват препоръките на доклада Аho „Създаване на иновативна Европа“ в съгласие с Европейския научноизследователски консултативен съвет EURAB за заделяне на най-малко 20 % от бъдещите програми на структурните фондове за инвестиции в иновации и знания. Това условие може да се превърне в неразделна част от процеса на прилагане от ЕС на Лисабонската стратегия;

20. подкрепя добавянето на стимули в рамките на структурните фондове за насърчаване нанасноизследователската дейност и иновациите. Подобни стимули могат да включват диференцирано финансиране в полза на инвестиции в научноизследователската дейност и иновациите и приемане на по-нисък (например десетпроцентов) дял на националния или регионален бенефициер. Това би позволило да се вземат под внимание евентуалните рискове и дългосрочна възвръщаемост, типични за много научноизследователски и иновационни дейности, в частност тези, изискващи създаване на нова инфраструктура;

21. подчертава специалното значение на политиката на сближаване за насърчаване на иновационната дейност в регионите и отбелязва, че Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) също може да бъде използван за финансиране на бизнес-инкубаторите и научните паркове (инфраструктура и връзки). Това са важни начини за разпространяване на знания, които да могат да бъдат използвани от пазарите и да подпомогнат създаването на връзки между МСП и университетите. От своя страна, Европейският социален фонд (ЕСФ) може да предложи финансова подкрепа за развиването на умения (обучение, услуги за професионално ориентиране и др. под.), както и за развитието и модернизацията на образователните структури и системи. През периода 2007-2013 г. като част от програмата ще бъде отделено по-голямо внимание от преди върху укрепването на научноизследователската и иновационната дейност посредством трансфер на знания;

22. подчертава важността на комуникацията и използването на знания, както и факта, че знанията трябва да бъдат предоставяни във форма, която би позволила да се превърнат в част от производствената дейност. Разработените решения и методи следва да бъдат достъпни за всички, най-вече за МСП в областите, където няма водещи научноизследователски организации или университети. На практика, това би могло да се направи в рамките на регионалните клъстери. Тъй наречените „клъстери центрове“, създадени в някои страни с цел подпомагане разпространението на знания, следва да бъдат взети предвид с оглед поширокото им използване в Европа;

23. специално приветства препоръките на CREST за подобряване на възможностите на МСП в сферата на научноизследователската дейност, както и способността им да прилагат знания, създадени другде, обръща обаче внимание, че прилагането на насоките на CREST трябва да става само на доброволна основа в регионите, тъй като изготвянето на програмите в партньорство (от Комисията и регионите) междуременно приключи. При това структурните фондове следва да бъдат използвани за създаване на контакти, обучение и квалификация на МСП с цел участието им в 7 РП и, на един следващ етап, създаването на международни и

транснационални връзки. РПКИ следва да бъде използвана да се подпомагат МСП за преодоляването на възможния недостиг на иновации;

24. желае да изтъкне важността на децентрализираната иновационна дейност и в по-малките градове и региони. Координираните на национално (като например във Финландия) или на регионално ниво мрежи от центрове, обединяващи професионален опит, са пример за система, която съчетава регионална и местна научноизследователска дейност, бизнеспотенциал и ресурси с политиките и финансирането на национално ниво и на ниво ЕС. Центровете, обединяващи професионален опит, оформят клъстери в сродни области и участват в международни мрежи;

Поощряване на научноизследователски и иновационни стратегии и капацитет в регионите

25. подчертава ключовата роля на регионалните научноизследователски и иновационни стратегии за обединяването на различните заинтересовани партньори в даден регион. Подобни стратегии, както се отбелязва в изследването на КР, могат да подпомогнат научноизследователските центрове, поставяйки ги в иновационна среда, както и да спомогнат за по-голяма отговорност от страна на всички заинтересовани страни и по този начин да допринесат за укрепването на регионалните научноизследователски и иновационни системи. Получаването на подкрепа от различните съществуващи програми във всяка отделна фаза от създаването на нова научноизследователска инфраструктура е от изключителна важност;

26. подчертава значението на целенасочения подход в регионалните научноизследователски и иновационни стратегии, включително за определянето на водещите проекти. В определянето на тези проекти следва да бъдат използвани различни подходи. Един от тях, съгласно препоръките на CREST, е да се определят приоритетите на регионално ниво, които допълват тези от 7 РП и РПКИ, за да нараснат възможностите регионалните научноизследователски и иновационни системи да бъдат свързани с финансиране от страна на ЕС;

27. признава големия брой възможности, предлагани в настоящия момент от структурните фондове и 7 РП, както за подпомагане на ефективна система на образование и обучение на научните работници и предприятията в регионите на ЕС, така и за създаването или подобряването на научноизследователската и иновационна инфраструктура, и приветства препоръките на CREST относно тяхното използване. КР приветства Европейския стратегически форум за научноизследователски инфраструктури, който ще направи анализ на *регионалните аспекти* на паневропейските научноизследователски инфраструктури в началото на 2008 г., и по-специално, призовава новите държави-членки да бъдат включени в тази инициатива;

28. повтаря призива си за създаване на общи фондове за научноизследователска и иновационна дейност като нов начин за публично-правно институционално сътрудничество на местно и регионално равнище, като подчертава, че развитието на научноизследователския и иновационния капацитет е постоянна задача;

Баланс между високи постижения и сближаване

29. споделя загрижеността относно анализа на Комисията, според който инвестициите за научни изследвания и научноизследователската дейност в ЕС са концентрирани предимно в няколко региона. КР отбелязва със загриженост, че разходите за научноизследователска и развойна дейност в над 100 региона в Европа са под 1 % от БВП;

30. подчертава, че европейската научноизследователска и иновационна политика и политиката на сближаване трябва да преследват допълващи се цели и да си сътрудничат в стремежа за подобряване на научноизследователската и развойната дейност в Европа. Гарантирането на баланс между високите постижения и сближаването е едно постоянно предизвикателство. Ако научноизследователската и иновационна дейност са основни за икономическия растеж, политиките на ЕС следва да подкрепят по-балансирана комбинация на политики за насърчаването на съществуващите „центрове на високи постижения“ и за създаването на условия за нови такива центрове;

31. припомня, че КР вече е призовавал да се увеличи значително частта от структурните фондове, предназначена за инвестиции във висококачествена научноизследователска и иновационна дейност в регионите на ЕС, както с оглед на целите на сближаването и регионалната конкурентоспособност, така и с оглед на целите на заетостта. Признава, че политиката на сближаване преследва един интегриран подход и затова не разглежда научноизследователската дейност изолирано, а във връзка с иновациите;

32. подчертава, че въпреки че 7 РП и РПКИ не са инструменти на сближаването като такива, те неизбежно оказват влияние върху сближаването. КР призовава сближаването да бъде включено като цел във всички секторни европейски политики. Следователно би могло, като се признае, че 7 РП се основава на принципа на високи постижения, да се обмисли и придаването на териториално измерение на РПКИ и 7 РП;

33. присъединява се към препоръките на CREST относно начина, по който регионите могат най-добре да използват структурните фондове и 7 РП с цел техните научноизследователски и иновационни системи да постигнат най-високи постижения и да са конкурентоспособни на европейско и международно равнище. Това включва подобряване на регионалната мрежа за контакти между научноизследователските институти, университети, МСП и други заинтересовани страни за създаване на кластери, регионални технологични платформи и центрове, както и за насърчаване на връзките с координираните научноизследователски и иновационни проекти на ЕС и програми като ERA-Net и Европейските технологични платформи и с международните мрежи от предприятия и заинтересовани страни в научноизследователската дейност;

34. в тази връзка призовава Европейската комисия да продължи съответните схеми в тази област, като „Региони на знанието“ на 7 РП, „Региони за икономическа промяна“ на ЕФРР и проекта Innova-Inno на РПКИ. КР подчертава също така, че структурните фондове следва да насърчават увеличаването на научния, технологичен, предприемачески и управленски капацитет на заинтересованите страни на местно и регионално ниво и най-вече на МСП, с цел участието им в проекти на 7 РП и РПКИ;

35. призовава, основавайки се на изследването на КР, за значителна промяна в използването от регионите на финансирането от страна на ЕС, и по-специално на структурните фондове, в посока стимулиране на търсенето на научни изследвания и иновации, насърчвайки най-вече достъпните иновации и тези, диктувани от потребителите, като част от потенциала на регионите. Липсата на абсорбиционни механизми за използването на натрупаните глобални знания е основната пречка регионите да се възползват от достъпните иновации;

36. разглежда критиките, свързани с дублирането на подкрепата за научноизследователската инфраструктура по линия на структурните фондове и на 7 РП, и подчертава в тази връзка, че е необходима по-ефективна координация и обоснован подход към инвестициите в инфраструктурата за НИРД, финансирани от тези два инструмента, за да се осигури баланс между сближаването и високите постижения и да окаже адекватна подкрепа на различните фази от създаването на инфраструктура;

37. припомня в този контекст мнението на КР, че понятието високи постижения в европейското научноизследователско пространство, както и финансирането на научноизследователската дейност от ЕС и държавите-членки, следва да вземат предвид и по-малките тясноспециализирани центрове на научноизследователска дейност, както и участниците, чиято научноизследователска дейност е не толкова интензивна. Тези участници са съществени за приложението на иновациите и разработването на знания със световно значение в тясноспециализирани области. Научноизследователската дейност следва да се съсредоточава не само в сферата на високите технологии — „нискотехнологичната“ научноизследователска дейност също може да бъде от голямо значение за иновациите и развитието в регионите;

38. предвижда, че насочването на финансирането на ЕС в посока стимулиране на научноизследователските и иновационни системи за високи постижения е основно предизвикателство за регионите в рамките на целта на структурните фондове „Регионалната конкурентоспособност и заетост“. Те не могат да разчитат изцяло на финансиране от 7 РП и разполагат за тази цел със значително по-малко средства отпреди по линия на структурните фондове;

Разпространение на добри практики и опит

39. подчертава значението на планираните действия, представени от Европейската комисия, с цел:

- по-доброто използване на европейското финансиране, посредством създаване през пролетта на 2008 г. на практически наръчник за определяне на най-подходящия източник на финансиране на възможните бенефициери (научноизследователските организации и предприятия). Въпреки това КР призовава Комисията за по-голяма координация с предложенията на CREST, за да могат да бъдат превърнати насоките на CREST в препоръки с оперативен характер;
- изготвяне в подходящ момент на доклад относно напредъка в координираното използване на инструментите на Общността и примерите за добри практики на национално и регионално ниво;
- провеждането на редовни мероприятия, на които участниците в научноизследователската и иновационна дейност и регионалното развитие да могат да обменят идеи, най-добри практики и да получават подкрепа и съвет; КР следва да се разглежда като важен партньор в тази област;
- подобряване на обмена на информация с националните/регионалните власти относно бенефициерите на 7 РП/РПКИ на тяхна територия, с цел улесняване на допълнителното финансиране посредством национални, регионални и обществени инструменти;

40. подчертава важността от използването на новите програми за сътрудничество и комуникация в рамките на структурните фондове, „Interreg IV C“ и „Urbact“. Целта на тези програми е разпространението на предимства чрез инициативата и мрежата „Региони за икономическа промяна“ дори директно от един регион към друг в случаи, в които един от тях би могъл и желае да се възползва от резултатите от успешен за напредналия регион проект;

Брюксел, 6 февруари 2008 г.

41. призовава Комисията да следи за ефективна координация на финансирането на междурегионалните мрежи от структурните фондове, 7 РП и РПКИ в сферата на научноизследователската и иновационна дейност, включително за редовен и по-добре координиран обмен на резултати и добри практики и за по-тясно взаимодействие между отделните общности.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Средносрочен преглед на стратегията за науките за живота и биотехнологиите“

(2008/C 105/02)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- признава голямото значение на науките за живота и на биотехнологиите за международната конкурентоспособност и за устойчивото развитие на ЕС. Изразява готовността си да съдейства на регионално ниво за успешното продължаване на стратегията на ЕС, но в тази връзка трябва да се претеглят възможностите и рисковете и да се прецени ползата от всяка отделна мярка на стратегията по отношение на гражданите;
- подчертава основната роля на градовете и регионите в подкрепата за укрепването на капацитета и засилване на конкурентоспособността на тези технологии в международен план, чрез регионално и трансгранично сътрудничество, създаването и обединяването на биотехнологични кълъстери, сближаването между научноизследователската дейност, промишлеността и донорите;
- насърчава градовете и регионите да подкрепят трансфера на знания и иновации от научната основа към промишлеността. Съобразно възможностите си градовете и регионите следва да подобрят предоставянето на рисков капитал, в частност за трансграничното сътрудничество, и да подкрепят ползвателите на биотехнологични открития както при патентоването, така и при използването на съответните патенти. Финансовите институции на регионално и национално равнище, и особено на равнище ЕС, следва да изготвят програми за подкрепа с цел разпределяне на риска за МСП в областта на биотехнологиите;
- насърчава добре информирани обществени дебати относно ползите и рисковете от науките за живота и биотехнологиите. Много градове и региони вече съдействат, съобразно възможностите си, за запознаването на обществеността с научните основи, методи и области на приложение, както и с правните изисквания и етичните аспекти на биотехнологиите. Тези инициативи следва да бъдат продължени с настойчивост и научноизследователските среди, промишлеността и публичната администрация също трябва да дадат своя принос.

Докладчик: Karl DÖHLER (DE/ЕНП), Член на Ландтага на федерална провинция Бавария

Отправен документ

Съобщение на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно средносрочния преглед на стратегията за науките за живота и биотехнологиите

СОМ(2007) 175 окончателен

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. признава голямото значение на науките за живота и на биотехнологиите за международната конкурентоспособност и за устойчивото развитие на ЕС. Важни области на приложение са медицината и фармацевтиката, преработвателната промишленост и първичното производство (хранителни продукти, храни за животни, възобновяеми суровини, енергия от алтернативни източници). Така се предлагат иновационни решения за преодоляване на изискващи бързо решение проблеми в здравеопазването, застаряването на населението, изхранването на нарастващото световно население, енергийните доставки и глобалното затопляне;

2. изразява съгласие със становището на Европейската комисия, според което науките за живота и биотехнологиите допринасят значително за постигането на ключовите цели на политиката на ЕС — здравеопазването и устойчивото развитие, икономическият растеж и създаването на работни места; ето защо той приветства стратегията на Европейската комисия за насърчаване на науките за живота и биотехнологиите и признава постигнатите успехи в прилагането на тази стратегия;

3. подчертава, че приложението на биотехнологиите би следвало да бъде съпроводено от широк обществен дебат относно предимствата и рисковете, включително и етичните въпроси, за да се подобри възприемането на тези технологии от обществеността; това предполага наличието на информация относно научната основа;

4. приветства европейските мрежи на активните в областта на науките за живота и биотехнологиите региони и клъстери и призовава те да бъдат подкрепени от Европейската комисия с цел обмен на опит, съвместно изготвяне на предложения за проекти и общи позиции в европейския политически процес;

5. съзнава факта, че градовете и регионите имат решаващо влияние за развитието на науките за живота и биотехнологиите. В международен план европейските клъстери в областта на биотехнологиите са сравнително малки; ето защо тяхното обвързване в мрежа е от решаващо значение за конкурентоспособността. Създаването на клъстери, обединяването между научноизследователската дейност, промишлеността и донорите, разпространяването на технологичния напредък сред обществеността, както и регионалното и трансгранично сътрудничество и обединяването на регионални биотехнологични клъстери зависят от подкрепата на градовете и регионите, за да се постигне обединяване на капацитета им и засилване на конкурентоспособността им в международен план;

6. отбелязва необходимостта от настойчиво продължаване на редица мерки и изразява готовността си да съдейства според възможностите си на регионално ниво за успешното им продължаване. В тази връзка трябва да се претеглят възможностите и

рисковете и да се прецени ползата от всяка отделна мярка на стратегията по отношение на гражданите;

По отношение на средносрочния преглед на определените от стратегията приоритети

7. подчертава, че градовете и регионите ще допринесат, в рамките на възможностите си, за насърчаване на научноизследователската дейност и развитието на пазара на приложенията на науките за живота и биотехнологиите и на основаната на знанието биоикономика. Призовава градовете и регионите да съдействат за запознаване на ползвателите с правната рамка и административните процедури в областта на биотехнологиите. За подобряване на координацията на научноизследователската дейност Европейската комисия следва не само да си сътрудничи с държавите-членки, но и да създаде регионални платформи или да включва пряко регионалните обединения в работата си;

8. подкрепя насърчаването на конкурентоспособността, трансфера на знания и иновациите от научната основа към промишлеността: необходимо е да се подобри осъзнаването на търговския потенциал на резултатите от научноизследователската дейност и да се насърчава създаването на предприятия и обменът между научноизследователската дейност и промишлеността. Съобразно възможностите си, градовете и регионите ще подобрят предоставянето на рисков капитал, в частност за трансграничното сътрудничество и ще подкрепят ползвателите на биотехнологични открития както при патентоването, така и при използването на съответните патенти. Финансовите институции на регионално и национално равнище и особено на равнище ЕС следва да изготвят програми за подкрепа с цел разпределяне на риска за МСП в областта на биотехнологиите;

9. смята за необходимо да се подобри пазарът на труда чрез подкрепа на настаняването на работа, както и на началното и по-нататъшното образование и професионално обучение на работната ръка. Би следвало да бъдат привлечени научните работници и други специалисти в профили, необходими за развитието на биотехнологичните предприятия, и да се създават привлекателни условия, за да се предотврати изтичането на работна ръка и, когато е целесъобразно, да се насърчава завръщането на висококвалифицирани работници, обучени в чужбина или придобили професионален опит извън Европа;

10. посочва, че биотехнологиите в областта на приложенията в здравеопазването, в хранителните продукти и храните за животни предлагат ориентирани към бъдещето алтернативи в химическата промишленост. Понастоящем 85 % от световните нужди от ензими вече се покриват с европейско производство. Ензимните и биокаталитични методи обещават значителни икономии на ресурси и енергия и същевременно предлагат нови подходи за поддържане на устойчива организация на икономиката;

11. съзнава, че отношението на обществеността конкретно към биотехнологичните приложения в хранителните продукти и храните за животни е критично. От една страна към момента е широко разпространено общо отхвърляне на генното инженерство в селското стопанство от повечето потребители, а от друга — все пак съществува подчертано положително отношение на обществеността, когато предимствата на продукта по отношение на здравето и околната среда са очевидни за тях;

12. ето защо насърчава добре информирани обществени дебати относно ползите и рисковете от науките за живота и биотехнологиите. Много градове и региони вече съдействат, съобразно възможностите си, за запознаването на обществеността с научните основи, методи и области на приложение, както и с правните изисквания и етичните аспекти на биотехнологиите. Тези инициативи следва да бъдат продължени с настойчивост;

13. призовава научноизследователските среди, промишлеността и публичната администрация да дадат своя принос в тази насока; всички заинтересовани страни следва да бъдат включени в диалога посредством един общ форум. Градовете и регионите следва да насърчават по-активно научноизследователските проекти по социално-икономическите и етични въпроси на биотехнологиите и да подкрепят разпространяването на резултатите от такива проучвания. Те следва да създадат мрежи от експерти, които да дават становище за конкретни случаи по свързани с безопасността, социално-икономически и етични въпроси. Градовете и регионите могат да подкрепят рационалните, основани на знанието и прозрачни процеси на вземане на решение по отношение на разрешаването на продукти;

14. насърчава Европейската комисия, при одобряването на проекти по Седма рамкова програма за научни изследвания, да отдава по-голямо значение на етапа на разпространяване на резултатите от научноизследователската дейност сред обществеността от специалисти; по отношение на съдържанието проектите за научноизследователската дейност следва да се съсредоточат и по-нататък върху приложението на генното инженерство в селското стопанство, върху проучването на рисковете и екологичните и икономически въпроси в тази област;

15. споделя мнението на Европейската комисия относно значението на приложението на биотехнологиите в медицинските грижи от гледна точка на икономиката и на общественото здравеопазване. КР подкрепя непрекъснатия напредък във връзка с опростяването и изясняването от правна гледна точка в този сектор, тъй като бързият технологичен напредък доведе до правна несигурност и оттам до забавяне в сектора. Би било препоръчително да се изготвят насоки и международни препоръки за премахване на пречките и за улесняване на развитието на тези приложения;

16. отбелязва възможния принос на съвременните биотехнологии за устойчивия растеж в селското стопанство. Поддържа позицията на Европейската комисия, според която всички видове земеделие, както конвенционалното и екологичното земеделие, така и генетично модифицираните култури следва да могат да съществуват равноправно едно до друго. Той посочва обаче, че топографските, климатичните или свързаните със структурата на селското стопанство условия могат, на регионално ниво, да затруднят успоредното съществуване на конвенционалното и биологично селскостопанско производство, от една страна, и генетично модифицирани култури, от друга. Следва да се предостави възможността на осведомените потребители да определят степента, до която продуктите на съвременните биотехнологии ще се наложат на пазара. В съответствие с това, някои градове и региони ще открият предимствата от използването на биотехно-

логиите в селското стопанство, докато други региони ще се възползват от преимуществата на конвенционалния или екологичния начин на производство;

17. отдава решаващо значение на съвместното съществуване на различните видове земеделие, при това не само по отношение на добрите селскостопански практики, но и заради толерантността и доверието между производители, притежаващи съседни стопанства, при обмена на информация, координирането и сътрудничеството. Европейската комисия се приканва да изготви насоки за съвместното съществуване и възможно най-скоро да определи практически използвани прагови стойности за етикетирание на семена, съдържащи следи от генетично модифицирани организми. Освен това следва да бъде намерено решение за „конструктите“, които все още не са разрешени и обявени за безопасни в ЕС, но по сравними критерии са вече разрешени и оценени от гледна точка на тяхната безопасност в трети страни;

18. смята за належащо да се обмислят подходящи мерки от селскостопанската практика, за да се гарантират конвенционалното и екологичното земеделие и устойчивото им съвместно съществуване с генетично модифицирани растения и да се проучи евентуалното дългосрочно въздействие на генетично модифицираните организми (ГМО) и предимствата и рисковете, свързани с ГМО, отглеждани като възобновяеми суровини за промишлеността. Той настоятелно препоръчва програма за действия за съхранение, характеризиране, събиране и използване на генетичните ресурси в земеделието в ЕС;

19. приветства действащата правна рамка в областта на науките за живота и биотехнологиите; въпреки това признава необходимостта от мерки за подобряване на съгласуването между различните области на законодателството, например по отношение на разпоредбите за защита на интелектуалната собственост. Освен това с оглед на конкурентоспособността на ЕС в областта на биотехнологиите следва да се проучат възможностите за приспособяване на правната рамка към международно възприетите норми. Градовете и регионите се ангажират, в рамките на своите правомощия, за еднаквото прилагане на европейското право; за тази цел следва да се пристъпи към обмен на междурегионално и международно равнище;

По отношение на прилагането на Плана за действие от 30 точки, приет през 2002 г.

20. смята за необходимо подобряването на нивото на знанията в областта на науките за живота, по-специално по отношение на началното и по-нататъшното обучение на работната ръка и преподавателите. Би следвало да се насърчава междудисциплинарният диалог между научните работници;

21. подкрепя изясняването на законодателството за защита на интелектуалната собственост в областта на публичната научноизследователска дейност, както и разясняването сред академичните среди на значението на търговското приложение на резултатите от научноизследователската дейност. За тази цел трябва да се насърчава и международният диалог;

22. смята за необходимо да се подобри финансирането на биотехнологичния сектор, особено на МСП, чрез инвестиции в научноизследователската дейност и технологичното развитие, както и чрез създаването на предприятия, насърчаването на трансфера на технологии и търговско финансиране от предприятия. По-нататъшното развитие на биотехнологичната промишленост в Европа следва да се извърши на основата на еднакви критерии;

23. подкрепя определянето на „биотехнологичните продукти“ като водещ пазар в инициативата „Водещ пазар“ на Европейската комисия и я призовава да вземе предвид наличния потенциал в европейските региони в мерките си за стимулиране и укрепване на тези водещи пазари;

24. настоятелно препоръчва полагането на по-нататъшни усилия за повече откритост и прозрачност по отношение на европейските технологични платформи (ЕТП) в областта на науките за живота и на биотехнологиите, за да бъдат включени освен промишлеността и научноизследователската общност и други заинтересовани страни като местните и регионални власти, и по-специално МСП;

25. подкрепя по-голямото ангажиране на регионите с развити биотехнологичен сектор в инициативата ERA-Net на Седма рамкова програма за научни изследвания за координиране на националните и регионалните научноизследователски програми;

26. приветства засилването на ролята на Европейската група по етика. Следва да се насърчи сътрудничеството на Общността и националното и регионалното ниво в областта на етичните и социално-икономическите въпроси. Следва да се разработят етични насоки, например по отношение на научноизследователската дейност в областта на стволните клетки, биобанките, ксенотрансплантацията, генетичните тестове и опитите с животни;

27. подкрепя продължаването на дейностите, свързани с еталонни материали и с одобряването на методите за откриване и настоятелно препоръчва разработването на методи за мониторинг на вредното въздействие на генетично модифицираните организми, хранителни продукти и храни за животни. Приветства водещата роля на Европейската комисия в по-нататъшното

разработване на международни насоки, стандарти и препоръки, в частност в областта на безопасността на храните;

28. изразява готовността си, съвместно с Европейската комисия и държавите-членки да направи преглед на политиката в областта на научноизследователската дейност с оглед на подходящото комбиниране на конвенционални и нови технологии. Изразява намерението си да подкрепи създаването на ефективни партньорства в научноизследователската дейност между развиващите се страни и ЕС. Субрегионалните, регионалните и международните организации и по-специално международните центрове по селскостопански изследвания следва да бъдат насърчавани;

29. приветства дейностите на Европейската комисия за безопасно и ефективно използване на модерните биотехнологии в развиващите се страни, както и за укрепването на капацитета на тези държави за оценяване и управление на риска. В сътрудничество с международната общност ЕС трябва да засили приноса на научните изследвания за борба с HIV/СПИН, маларията, туберкулозата и други, обусловени от бедността заболявания. Следва да бъдат признати усилията на Европейската комисия и на държавите-членки за съхранение и устойчиво използване на генетичните ресурси в развиващите се страни;

30. призовава за засилване на прогнозната функция на всички служби на Европейската комисия, в частност в областта на технологиите, за ранното идентифициране на нововъзникващи въпроси. Следва да се анализират целесъобразността, съгласуваността и ефективността на законодателството и на политиките, както и тяхното приложение и социалното и икономическото им въздействие.

Брюксел, 6 февруари 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Принос на доброволчеството за икономическото и социално сближаване“

(2008/C 105/03)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- подчертава значителния икономически принос на доброволческата дейност за местната, регионалната, националната и общностната икономика посредством (а) допълнителните човешки ресурси, които допринасят за социалната и икономическа дейност и (б) създаването на социален капитал и по-високо „качество на живот“, което може да бъде влиятелен фактор по отношение на инвестициите и създаването на работни места;
- подчертава, че доброволците не бива да се разглеждат като заместители или заместници на платените служители в която и да е среда;
- насърчава държавите-членки да събират точни статистически данни за участието на доброволци на местно и регионално равнище, както и да подкрепят развиването на подходящи инициативи и на двете равнища;
- счита, че въпросите, свързани с липсата на правен статут за доброволчеството, следва да бъдат взети предвид в по-голяма степен, с особено ударение върху правата и отговорностите, и препоръчва там, където е подходящо, на доброволчеството да се даде ясно определен и правно съвместим статут във всички държави-членки на ЕС по отношение на трансграничното пътуване за доброволчески цели;
- счита, че при доброволчеството съществува важно европейско измерение и следователно би желал да види по-съгласуван и по-цялостен подход към политиката и най-вече:
 - по-добро разбиране на доброволчеството чрез повече научни изследвания и по-качествени статистически данни на ниво ЕС;
 - признаване на икономическия принос на доброволчеството и по-широко приемане на неговия паричен еквивалент като национално съфинансиране при финансирани от ЕС програми;
 - по-широк акцент върху доброволчеството на ниво ЕС, отвъд областите на гражданското участие и младежта;
 - разглеждане на нови инициативи за насърчаване на обмена на опит и мобилността на доброволците чрез европейска доброволческа програма за всички възрасти.

Докладчик: г-н Declan MCDONNELL (IE/АЛДЕ), член на градския съвет на Galway и на Западния регионален орган

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. счита, че за целите на настоящото становище доброволчеството има три определящи характеристики, а именно: не се предприема с цел финансова облага, предприема се свободно и в полза на някого друго, различен от доброволеца или семейството му. Тези характеристики обхващат широк спектър от доброволчески дейности от формални до неформални, от краткосрочни до дългосрочни, както и на непълен и на пълен работен ден, напр. доброволческа служба;

2. признава, че доброволчеството е основен елемент на активното гражданство и демокрацията на всички равнища, в смисъл, че всички, ангажирани с доброволчество, пряко или косвено работят за подобряването на обществото в полза на всички на местно, регионално и национално равнище;

3. признава, че най-малко вероятно е социално изключените групи в обществото да работят като доброволци и затова важна цел е да се подкрепят тези групи да участват с доброволчески труд и да се чувстват необходими като доброволци;

4. признава ролята, която доброволчеството играе като цяло за развиващите се нации и значителната роля, която доброволчеството играе по този начин за намаляване на бедността в световен мащаб и насърчаването на световния диалог;

5. признава ролята, която може да играе доброволчеството на местно, регионално, национално и световно равнище за решаването на въпросите на изменението на климата, както и в областта на гражданската защита, социалното включване, сътрудничеството за развитие, по-доброто интегриране на хората с увреждания и на имигрантите;

Принос към Лисабонската програма — Значението на доброволчеството

6. подчертава значителния икономически принос на доброволческата дейност за местната, регионалната, националната и общностната икономика посредством (а) допълнителните човешки ресурси, които допринасят за социалната и икономическата дейност⁽¹⁾ и (б) създаването на социален капитал и по-високо „качество на живот“, което може да бъде влиятелен фактор по отношение на инвестициите и създаването на работни места. Научните изследвания показват, че социалният капитал има пряка положителна връзка с равнището на растеж в европейските региони⁽²⁾. Напълно приема, че социалният капитал може да се разглежда и като „взаимно укрепване и

оказване на полезно въздействие върху икономическия растеж, както и в други важни области като социалния контрол, включването, здравеопазването, управлението, институциите, демократичното овластяване“⁽³⁾;

7. подчертава ползите от доброволчеството за индивида по отношение на пригодността за заетост⁽⁴⁾ чрез участие в доброволни дейности и в схема за доброволческа служба. Освен това КР смята, че най-уязвимите групи в обществото (имигранти, малцинства, безработни, бездомни, злоупотребяващи със субстанции, отпаднали от училище) получават силата да променят живота си, да се включат активно в общественния живот и чрез придобитите умения и компетентност да получат достъп до по-добре платена работа или да се върнат отново към образованието си. Чрез тази възможност хора от всякакъв произход допринасят заедно за общото благо и постигането на социално сближаване, многообразие и уважение;

8. подчертава „добавената стойност“, с която доброволчеството може да допринесе към дейностите за социална подкрепа, напр. проекти за „приятелска“ подкрепа за хора с увреждания, които не могат обезателно да се предоставят от платени услуги;

9. подчертава ролята на доброволчеството за осигуряване на нови и иновативни решения на възникващи социални въпроси, както и че то играе ролята на изпитателна лаборатория за предоставянето на нови услуги и възможности за работа;

10. подчертава, че доброволците не бива да се разглеждат като заместители или заместници на платените служители в която и да е среда;

11. подчертава, че доброволчеството има положително влияние върху здравословното състояние на хората и че то може да доведе до потенциално намаляване на разходите за здравни услуги на местно, регионално и национално равнище. Научните изследвания показват, че доброволчеството може да има особено положително влияние върху здравето на възрастните хора⁽⁵⁾. Този ползотворен ефект за здравето може да има въздействие при всички възрастови групи — от младежите до пенсионерите и може да играе превантивна роля във връзка с физически и психически заболявания;

12. отбелязва, че доброволчеството може да играе ключова роля във връзка с ученето през целия живот, като позволява на хората да развиват нови умения, които да допълват тяхното лично, социално и културно развитие, както и да увеличават и адаптират тяхната пригодност за заетост в една постоянно променяща се икономическа среда; смята, че развитието на доброволчеството в училищата е много положително за предаване на ценностите, които възпитават;

⁽¹⁾ Например, големият доброволчески елемент от програмата за посрещане по случай определянето на Ливърпул за европейска столица на културата през 2008 г.

⁽²⁾ Social Capital and Regional Economic Growth (Социален капитал и регионално икономическо развитие), Beugelsdijk и van Schaik, 2003 г.

⁽³⁾ The Well-being of Nations; the Role of Human and Social Capital (OECD 2001) (Благоденствието на нациите: ролята на човешкия и социалния капитал, ОИСР, 2001 г.).

⁽⁴⁾ Time Bank/Reed Executive Survey of 200 of the UK's top businesses (Изследване на Time Bank/Reed сред 200 от водещите фирми в Обединеното Кралство), 2000 г. (http://timebank.org.uk/mediacentre/press_release_details.php?id=76).

⁽⁵⁾ The Health Benefits of Volunteering — A Review of Recent Research (Полза за здравето от доброволчеството — преглед на последните изследвания), Corporation for National and Community Service, 2007 г.

13. подчертава ролята на доброволчеството за подкрепа на местни инициативи за развитие и за улесняване на успешното реализиране на редица инициативи, финансирани от ЕС, като например програмата ЛИДЕР. Тази дейност действа като средство за компенсиране на отрицателното въздействие от глобализацията и осигурява устойчиво местно икономическо развитие;

14. насърчава по-засилено сътрудничество между публичните власти и доброволческите организации в разработването на подходящи обществени политики, така че да се гарантира, че тези политики отговарят по най-добър начин на нуждите на доброволческия сектор;

Липса на научноизследователски и статистически данни за доброволчеството

15. подчертава необходимостта незабавно да се обърне внимание на липсата на пълна и точна статистика за целия ЕС или за отделните държави-членки относно икономическия принос на доброволчеството. Затова Комитетът на регионите приветства ангажиментите, поети от Белгия, Франция, Чехия, Италия и Словакия, да приложат Наръчника на ООН за организациите с нестопанска цел в системите си от национални сметки;

16. насърчава държавите-членки да събират точни статистически данни за участието на доброволци на местно и регионално равнище, както и да подкрепят развиването на подходящи инициативи и на двете равнища;

17. призовава Европейската комисия да развие по-систематично събиране на данни за доброволците и услугите, които те предоставят, и подкрепя включването на доброволчеството като отделна категория в статистическите сметки на Евростат, за да се оценява точно икономическата му стойност;

18. препоръчва да се проведат сравнителни научни изследвания на доброволчеството в целия ЕС, за да се получат данни за тенденциите за развитие, обхвата и характеристиките му на национално, регионално и местно равнище. По този начин би могла да се получи ясна картина за културните прилики и разлики в доброволческа дейност и инфраструктура;

19. препоръчва в целия ЕС да се проведат научни изследвания, за да се установят добри практики и опит в насърчаването и подкрепянето на доброволчеството на местна и регионална основа. В зависимост от констатациите на научните изследвания, областите, в които има повече исторически опит в доброволчеството, биха могли да подкрепят други региони и населени места при разработването на нови инициативи;

Правен статут на доброволчеството

20. счита, че въпросите, свързани с липсата на правен статут за доброволчеството, следва да бъдат взети предвид в по-голяма степен, с особено ударение върху правата и отговорностите, и препоръчва там, където е подходящо, на доброволчеството да се даде ясно определен и правно съвместим статут във всички държави-членки на ЕС по отношение на трансграничното пътуване за доброволчески цели;

21. подчертава, че по принцип не бива да възникват пречки пред доброволчеството като липса на застраховки или да се премахва например правото на социално осигуряване, както и че, за да се гарантира това, би трябвало да се приемат подходящи правни рамки;

Подкрепа на инфраструктурата за подкрепа на доброволци

22. препоръчва на органите на местната и регионална власт да подкрепят усилията за развиване на инфраструктура за подпомагане и улесняване на доброволчеството, като едновременно с това се признава автономията на доброволческия сектор. Например съществуването на местни доброволчески центрове или други подходящи структури може да помогне за насърчаване на доброволчеството чрез предоставяне на информация за възможности за доброволческа дейност и „професионализирането“ на практиките за управление на доброволци сред привличащите доброволци организации;

23. обръща внимание на факта, че доброволческият труд вече се признава чрез децентрализирани сертификати за удостоверяване на компетентност — за умения, знания и опит, придобити чрез доброволчески труд⁽⁶⁾, и отбелязва, че съществува потенциал за обвързване на съществуващите системи със схемата Europass CV, за да се насърчи признаването навсякъде в ЕС на опита, натрупан чрез доброволческа дейност по отношение на пригодността за заетост;

24. отбелязва също така, че система за награждаване на равнището на ЕС на доброволчески и бизнес организации би позволила да се открият примери за добри практики и високи постижения във връзка с насърчаването и окуражаването на доброволчеството. Такива награди могат да се присъждат годишно, за да се насърчава обсъждането в целия ЕС на въпроси като управление и подкрепа на доброволци;

25. подчертава, че по отношение на доброволческата работа с деца и възрастни в уязвимо положение липсата на координиран в целия ЕС процес на даване на разрешение от полицията в държавите-членки означава, че мигрантите нямат възможност да спазват поставените от държавите-членки и от организациите, ползващи доброволци, изисквания за закрила на децата и възрастните в уязвимо положение от потенциални злоупотреби;

Подкрепа за разчитащите на доброволческа дейност организации

26. приветства усилията, полагани от някои генерални дирекции (в частност ГД „Образование и култура“), да подхождат с повече разбиране към използването на доброволчеството като средство за допълващо финансиране по проекти, финансирани от ЕС, и подчертава, че би трябвало да се отдаде повече признание на доброволческата дейност като равностойност на съфинансирането при други, финансирани от ЕС програми, когато такава дейност може да се осъществи подходящо. По този начин би могло да се постигне известен напредък по отношение на прякото признаване на стойността на привличането на доброволци за доброволческите организации;

⁽⁶⁾ Пример за това е федерална провинция Хесен (Германия): www.kompetenznachweis.de.

27. признава важноста на насърчаването и подкрепянето на добрите практики при управлението на доброволци сред привличащите доброволци организации. Научните изследвания показват, че прилагането на добри практики може да доведе до повишаването на равнището на доброволството в организацията и до по-голямото задържане на съществуващите доброволци ⁽⁷⁾;

28. насърчава участието на привличащите доброволци организации да използват уменията и енергията на доброволците по стратегически, политически обоснован и планиран начин, за да съдейства за повишаване на организационната ефективност и за създаване на запомнящ се доброволчески опит;

Ролята на доброволството в социалното сближаване

29. отбелязва, че доброволческата дейност може да играе ключова роля за личното развитие на доброволеца. Тя предлага нов поглед към обществото и може да увеличи самочувствието и увереността, като по този начин позволява на доброволеца да играе по-пълноценна роля в по-широк обществен кръг; подчертава, че работата, извършена от доброволците, е от голямо значение за икономическото, културното и социално развитие на местно и регионално ниво;

30. признава, че доброволството може да играе важна роля за интегрирането на нови, както и на исторически отхвърлени общности на местно, регионално и национално равнище. Доброволството позволява на индивида и на групи хора да се срещат с други хора от други обществени прослойки в положителна и взаимноподкрепяща среда;

31. съветва Европейския съюз да не концентрира твърде много от своята подкрепа само за доброволчески дейности на младежите и сред младите хора и подчертава, че доброволството е дейност, при която всички сегменти на обществото могат да играят пълноценна и удовлетворяваща роля;

32. затова окуражава ЕС, предвид застаряването на населението на ЕС, да насърчава конкретно по-възрастните хора да се занимават с доброволчество, с оглед на (а) придобитите от тях житейски опит и умения и (б) доказаните ползи от доброволството за здравето. Отличен пример за това са асоциациите за активно пенсионерство в Ирландия;

33. признава, че доброволството играе жизненоважна роля за разчупване на социалната изолация при хора и групи от хора посредством (а) предоставянето на социална подкрепа за уязвими деца и възрастни и (б) факта, че самият доброволец може да създава нови контакти и да намалява собствената си изолация;

⁽⁷⁾ Volunteer Management Practices and Retention of Volunteers („Практики при управлението на доброволци и задържането на доброволци“), от Mark A. Hager, Jeffrey L. Brudney, м. юни 2004 г., The Urban Institute.

34. отбелязва, че доброволството и конкретни проекти могат да играят роля за насърчаването и окуражаването на диалога между поколенията и за разбирателството в днешното рязко променящо се общество ⁽⁸⁾;

35. призовава да се създаде финансираща инициатива в рамките на програмата за побратимяване на градове, която да позволи чрез проекти за обмен на доброволци да се засилат местните и регионални мрежи в ЕС и активното гражданство;

Ангажиране на обществени и частни работодатели

36. подчертава, че доброволството е основен елемент в насърчаването на здравословен баланс между професионалния и личния живот на трудещите се в ЕС, като окуражава дейностите и връзките извън работната среда;

37. препоръчва насърчаването на доброволството в агенциите за публични услуги на местно и регионално равнище чрез окуражаване на местното доброволчество сред служителите или чрез развиване на инициативи и партньорства за доброволчество ⁽⁹⁾;

38. подкрепя развиването на устойчиви връзки между предприятията и местните доброволчески организации за насърчаването на корпоративната социална отговорност, която се основава на човешките ресурси, в допълнение към генерирането на финансова подкрепа от фирмите. Това би могло да се постигне в сътрудничество с местните МСП, както и съвместно с регионалните и местни организации на бизнеса, за да се убеди ръководството да насърчава доброволческата дейност сред работната сила;

Развиване на общностното измерение

39. счита, че при доброволството съществува важно европейско измерение и следователно би желал да види по-съгласуван и по-цялостен подход към политиката и най-вече:

— по-добро разбиране на доброволството чрез повече научни изследвания и по-качествени статистически данни на ниво ЕС;

— признаване на икономическия принос на доброволството и по-широко приемане на неговия паричен еквивалент като национално съфинансиране при финансирани от ЕС програми;

⁽⁸⁾ Например по проекта Living Scenes в Голуей се образува екип от 24 ученици от преходната година в основно училище „Presentation“ и 22 възрастни от асоциацията за активно пенсионерство в Голуей в рамките на междупоколенческа програма, която вече е интегрирана в учебната програма на училището за преходната година.

⁽⁹⁾ Много органи на местната и регионална власт в някои държави-членки са развили или подкрепят доброволчески програми сред служителите си, често чрез доброволни вноски от заплатите, за подпомагане на трансфера на умения към благотворителни организации, подкрепа за млади местни предприемачи и дейности за местно развитие.

— по-широк акцент върху доброволчеството на ниво ЕС, откъдето областите на гражданското участие и младежта;

— разглеждане на нови инициативи за насърчаване на обмена на опит и мобилността на доброволците чрез европейска доброволческа програма за всички възрасти;

40. препоръчва на Комисията да пристъпи към конкретно лансиране на програми и действия, които да позволят разработването на транснационални европейски доброволчески проекти, които да привличат цялото население на ЕС, а не само младежите;

41. препоръчва 2012 година да бъде обявена за Европейска година на активното гражданство чрез доброволчество, за да се постави акцент върху насърчаването на доброволчеството и осъществяването на инициативи за решаване на въпросите, повдигнати в настоящето становище;

42. признава, че поради хоризонталното естество на доброволчеството в рамките на политиките на ЕС и значението му по отношение на дейностите на ЕС в различни сектори, е необходимо по-силно координиране на съществуващите политики и дейности, за да се работи успешно по повдигнатите в настоящето становище въпроси;

43. насърчава Европейския парламент да бъде по-активен по отношение на хоризонталното естество на доброволчеството. Освен това, един единствен входен пункт в Европейската комисия може да помогне за развиването на потенциала на доброволчеството в различни политически области, а не само в областта на гражданството и въпросите на младежта;

44. ангажира се да подкрепя насърчаване на изпълнението на препоръките, изложени в становището, в партньорство с Европейския парламент и Европейската комисия, както е подходящо.

Брюксел, 7 февруари 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Гъвкавата сигурност“

(2008/C 105/04)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- настоява отсега нататък в бъдещи разисквания да се отчита ролята на местните и регионални власти при осигуряване на гъвкава сигурност в рамките на Лисабонския контекст, за да бъде отразено значението на тази роля както за ЕС, така и за държавите-членки. Като основни изпълнители на политиките за гъвкава сигурност местните и регионални власти създават динамични пазари на труда, помагат на гражданите да намерят работа и осигуряват закрила за хората извън пазара на труда; затова те трябва да участват в изготвянето на политиката от самото начало;
- призовава Европейската комисия при възможност да използва метода на Общността и отново заявява, че отвореният метод на координация, който започва да се използва все повече в процеса на разработване на политиките на ЕС, трябва да бъде разширен още, така че да включва различни заинтересовани страни, между които местни и регионални власти, тъй като това е нивото, на което обикновено се осъществяват тези политики;
- отправя искане за разширяване на общностната процедура от Лисабон за партньорски проверки, създадена за правителствата на държавите-членки, за да могат местните и регионални власти и други заинтересовани страни да извлекат полза от партньорските обмени в целия ЕС, с цел проучване на различните форми на гъвкава сигурност;
- препоръчва годишни „срещи на върха“ за подобряване на участието и взаимодействието на европейско ниво между институциите на ЕС и КР, с цел улесняване на съставянето на работната програма, консултациите и обмена на информация по въпроси, свързани с гъвкавата сигурност и разширената Лисабонска програма, които ще се опрат на резултатите от заседанията на структурния диалог между КР и Комисията и Платформата на КР за наблюдение на Лисабонския процес;

Докладчик: г-н Dave QUAYLE (UK/ПЕС), член на общинския съвет на Trafford

Отправни документи

Съобщение на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Към общи принципи на гъвкавата сигурност: повече и по-добри работни места чрез гъвкавост и сигурност“

СОМ(2007) 359 окончателен

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки относно ролята на местните и регионални власти

1. настоява отсега нататък в бъдещи разисквания да се отчети ролята на местните и регионални власти при осигуряване на гъвкава сигурност в рамките на Лисабонския контекст, за да бъде отразено значението на тази роля както за ЕС, така и за държавите-членки. Като основни изпълнители на политиките за гъвкава сигурност местните и регионални власти създават динамични пазари на труда, помагат на гражданите да намерят работа и осигуряват закрила за хората извън пазара на труда; затова те трябва да участват в изготвянето на политиката от самото начало;

2. призовава Европейската комисия при възможност да използва метода на Общността и отново заявява, че отвореният метод на координация, който започва да се използва все повече в процеса на разработване на политиките на ЕС, трябва да бъде разширен още, така че да включва различни заинтересовани страни, между които местни и регионални власти, тъй като това е нивото, на което обикновено се осъществяват тези политики;

3. отправя искане за разширяване на общността процедура от Лисабон за партньорски проверки, създадена за правителствата на държавите-членки, за да могат местните и регионални власти и други заинтересовани страни да извлекат полза от партньорските обмени в целия ЕС, с цел проучване на различните форми на гъвкава сигурност;

4. препоръчва годишни „срещи на върха“ за подобряване на участието и взаимодействието на европейско ниво между институциите на ЕС и КР, с цел улесняване на съставянето на работната програма, консултациите и обмяна на информация по въпроси, свързани с гъвкавата сигурност и разширената Лисабонска програма, които ще се опрат на резултатите от заседанията на структурния диалог между КР и Комисията и Платформата на КР за наблюдение на Лисабонския процес;

5. отправя призив към Европейската комисия да предостави информация за резултата от дебата по отношение на гъвкавата сигурност;

6. препоръчва провеждането на децентрализирани дебати между местните и регионални власти, социалните партньори, неправителствените организации и по-широката общественост на тема „гъвкавата сигурност“ и нейното осъществяване;

7. счита, че местните и регионални власти трябва да разполагат с правомощия и финансови средства за намеса на съответните нива. Насърчаването на гъвкавата сигурност не трябва да води до по-високи разходи или по-висока тежест за местните и регионални власти, нито до накърняване на трудови права;

8. смята, че единствено широка, постоянна инфраструктура на определени, организирани и финансирани от местните и регионални власти обществени услуги като транспортна инфраструктура, жилища на достъпна цена и евтини и достъпни в удобно време заведения за детски грижи, за грижи за хора с увреждания и възрастни хора може да осигури солидна основа за постигане на определените в Лисабонската стратегия цели;

9. следователно подчертава, че сегашните европейски законови разпоредби в областта на конкуренцията, държавните помощи и вътрешния пазар трябва да подкрепят организацията и финансирането на необходимите социални услуги;

Концепцията за гъвкава сигурност

10. счита, че гъвкавата сигурност, като концепция, не трябва да бъде универсален модел, който може да се приложи по еднакъв начин във всички държави-членки, а концепция, която трябва да бъде дефинирана като част от непрекъснат процес, като се имат предвид нейните широки последици за някои държави-членки и слабо въздействие върху други;

11. смята, че концепцията за гъвкава сигурност трябва да координира силни и гъвкави пазари на труда със сигурни социалноосигурителни системи, за да може да постигне по-добре лисабонските цели за икономически растеж, за повече и по-добри работни места, укрепвайки европейския социален модел и засиленото социално сближаване;

12. подкрепя създаването на достъпен, приобщаващ и гъвкав пазар на труда, като отчита и стимулира ИКТ и позволява разнообразни модели на трудова дейност (напр. надомна и дистанционната работа);

13. счита, че трябва по-добре да се отчетат демографските промени и междупоколенческите аспекти. Следва да се насърчават мерки, предназначени за по-възрастни работници, като работа на гъвкаво работно време, гъвкава пенсионна възраст и пенсия и по-добро обучение. Необходимо е също така да се стимулира ученето през целия живот, по-добро обучение и системи за наставничество за млади хора;

14. счита, че трябва да се отчитат в по-голяма степен въпросите, свързани с равенството за жените и за всички граждани. Предвид целта на Лисабонската стратегия сред много от жените все още има недостатъчна заетост и много хора с увреждания могат да дадат сериозен принос и да играят пълноценна роля на пазара на труда. Следователно трябва да се вземат мерки в рамките на концепцията за гъвкава сигурност, за да им се даде възможност да намират устойчиви решения в случаите, когато все още съществуват пропуски;

15. смята, че гъвкавата сигурност се отнася както за работниците, които имат стабилна работа, така и за безработните и за лицата, изложени на опасност от социално изключване. Политиката на гъвкава сигурност следва да създаде нови възможности за достъп до заетост за категориите, които се намират в периферията на пазара на труда. Тя ще допринесе също така за укрепване на професионалната мобилност и за ротация на работните места за онези, които разполагат със стабилна работа. В този контекст Комитетът отбелязва, че Европейската комисия говори за преход от „сигурност на работно място“ към „сигурност на заетостта“ (което означава, че „пожизненото“ работно място вече не може да се разглежда като правило);

16. вярва, че за постигане на гъвкавата сигурност са необходими взаимно доверие и диалог между социалните партньори и тяхната силна ангажираност на европейско, национално, регионално и местно равнище; много е трудно да се разработят общоприети показатели за оценка на приложението на гъвкавата сигурност. Реализирането на гъвкавата сигурност в държавите-членки трябва да се оценява въз основа на национални фактори, като се вземат предвид политическите, правни и институционални характеристики и условията на пазара на труда. Тези въпроси трябва да се имат предвид при развитието на европейското сътрудничество;

17. по отношение на мобилността счита, че вътрешната гъвкава сигурност е важен компонент на концепцията, тъй като тя дава на работодателите възможност за повишаване на производителността и конкурентоспособността, а на работниците — по-дълъг престой на определено работно място. Местните и регионални власти трябва да се присъединят към социалните партньори на местно ниво, за да установят и да преодолеят пречките пред вътрешната гъвкава сигурност (напр. необходимостта работниците да усвоят нови умения), свеждайки до минимум съкращенията и ненужните размествания;

Четири компонента на гъвкавата сигурност

18. счита, че липсата на социална закрила може да застраши гъвкавостта на пазара на труда. За да бъде сведен до минимум този риск, четирите принципа на гъвкавата сигурност трябва да бъдат зачитани и конкретизирани в еднаква степен;

— гъвкави договорни отношения за работодателя и служителя

19. макар че приветства намерението на Европейската комисия да намали разслоението между „приобщените“ (работещи) лица и „неприобщените“ (безработни) лица, настоява правата и закрилата за „приобщените“ лица (които в някои случаи са доста базисни) да не бъдат засегнати в резултат на намаляването на разслоението;

20. подкрепя позицията, че са необходими честни и справедливи трудови закони в държавите-членки:

— тези закони трябва не само да включват, но и да гарантират прилагането на равно третиране, опазване на здравето и защита на безопасността, свобода на сдружаване и представителство, колективно договаряне и колективни действия и равен достъп до обучение;

— проблемът с недеklarираната заетост трябва да бъде решен чрез по-добро прилагане на трудовото законодателство;

— Комитетът на регионите е убеден, че е важно ЕС и държавите-членки да са активно ангажирани, например в практическите усилия на Международната организация по труда (МОТ) да насърчава и прилага международните трудови стандарти;

21. обръща внимание върху факта, че гъвкавата европейска политика по отношение на пазара на труда следва да взема предвид условията на живот и нуждите на съответното население и да бъде съобразена с тях. Лансирането на модерната концепция за „гъвкава сигурност“ не бива да води до едностранно снижаване на социалните стандарти на регионално ниво, където такива се прилагат;

22. отбелязва, че формулировка като „гъвкави и надеждни договорни споразумения“ дава повод за загриженост, тъй като това би дало възможност и за широко дерегулиране на нормалните условия на труд с увеличаване на несигурната заетост;

— активни политики на пазара на труда (АППТ)

23. е твърдо убеден, че Лисабонската стратегия се отнася и до качеството, и до количеството на работните места и че заплащането за труда трябва да покрива повече от осигуровките. За тази цел ЕС и държавите-членки следва да насърчават „качествени“ работни места, като стимулират създаването на приобщаващи и устойчиви пазари на труда, да потърсят отговор на негативните предизвикателства на бедността при работещите и дискриминацията, както и да акцентират върху „количеството“, чрез насърчаване на активни политики на пазара на труда (АППТ) за справяне с безработицата. Работата е най-доброто предпазно средство против социално изключване: безработицата/незаетостта може да доведе до неравенство и разслоение в обществото;

24. допуска, че насърчаването на АППТ и гъвкавата сигурност могат да окажат още по-голям натиск върху местните и регионални власти поради ангажимента да помагат на хората, които са най-далеч от пазара на труда;

25. вярва, че истински напредък може да се постигне единствено по пътя на децентрализация, локализация и стимулиране на националните и европейски активни политики на пазара на труда, програми за заетост и квалификация, тъй като много програми и системи налагат правила и критерии, които могат да се окажат препятствие пред преминаването от незаемост към заетост за ключови групи. Където е целесъобразно, местните и регионални власти трябва да имат право на преценка дали да проявят гъвкавост в националните разпоредби, като например по отношение на периода, през който търсещите работа лица имат

право на обезщетения, преди да могат да кандидатстват за подкрепа по линия на АППТ, вида подкрепа и наставничество, които следва да получават честите кандидати или вида обучение, който могат да получават, докато продължават да им се изплащат обезщетения;

26. счита, че пазарите на труда имат регионален характер. Например, пазарите на труда имат местни и регионални вариации в заетостта и заплащането, местни индустрии със специфични потребности от умения, местни борси с кандидати за обезщетения, ниски квалификации и незаетост, както и организации, които подкрепят групите в неравностойно положение в местните общности. Трябва да се анализират причините за незаетостта и да се търси решение на проблема, тъй като някои групи имат високи нива на незаетост. В тях влизат децата, напускащи социални заведения, възрастните работници, самотните родители, хората с увреждания, бившите правонарушители, някои етнически малцинства и хората, които имат проблеми с наркотици, алкохол или умственото здраве;

27. признава, че местните и регионални власти се ангажират, консултират и помагат на хората, които са най-отдалечени от пазара на труда, като адаптират АППТ на държавите-членки към специфичните и местни потребности. Те координират партньорства с частния и доброволческия сектор и с целия публичен сектор, за да обединят различни ведомства и организации, с цел да се помогне на хората да навлязат на пазара на труда. Те следва да бъдат насърчавани да използват нови и иновативни подходи и методи, за да обединят политиката по заетостта и квалификациите. Партньорствата улесняват споделените приоритети, като работят по общи цели и често дават възможност за обединяване на ресурси, така че да се избегне дублиране на дейности и да се стигне до по-целесъобразни крайни резултати;

28. вярва, че е необходима помощ под формата на дейност по места (често извършвана от местни организации) за осигуряване на подкрепа преди и след започване на работа, за да се гарантира, че новите работници ще запазят мястото си на пазара на труда;

29. вярва, че са необходими ефективни и целеви услуги за намиране на подходяща работа, чрез които на търсещите работа лица да се предложат подходящи работни места, отговарящи във възможно най-висока степен на техните интереси и умения. Възможностите за професионално развитие винаги са по-големи, когато човек се намира на пазара на труда, а не извън него;

— надеждни и приспособими системи за учене през целия живот за осигуряване на непрекъсната адаптивност и пригодност за заетост на работещите

30. подчертава, че местните и регионални власти играят основна роля за въздействие върху нивото на квалификации чрез осигуряване на обучение и образование. Овен това те са сред важните работодатели и имат задължение да повишават квалификациите на своята работна сила и по-широката общност;

31. вярва, че ученето през целия живот трябва да е реално и достъпно за хората през целия им живот. Всеки трябва да бъде насърчаван да развие пълния си потенциал и това следва да се

признава и подкрепя от работодателите и обществото. Трябва да се насърчава качеството на обучението и повишаването на професионалната квалификация както преди, така и след навлизане на пазара на труда;

32. счита, че е изключително важно хората да бъдат насърчавани да усвояват предприемачески умения, за да могат да започнат свой собствен бизнес и по този начин да се стимулира растежът на МСП, които са местни по характер, тъй като наемат местни работници, използват местни услуги и инвестират в местния регион;

33. вярва, че обучаващите трябва да откриват по-добре хората, които се нуждаят от съдействие при обучението, тъй като голям брой хора, които не могат да смятат или са неграмотни, продължават да полагат нископлатен труд, без да бъдат установени техните потребности;

34. препоръчва част от повишаването на професионалната квалификация, а в някои случаи и преквалификацията, да се осигурява от работодателите, тъй като те извличат полза от знанията на своите служители и следователно трябва да инвестират в усъвършенстване на уменията. Необходими са достатъчни ресурси за местните и регионални власти, за да поемат допълнителна отговорност за обезпечаване на ученето през целия живот, в случай че повишената мобилност на работниците намалява готовността на работодателите да обучават персонала;

35. вярва, че местните и регионални власти откликват бързо и ефективно на последиците от реструктурирането в заетостта, като например съкращенията в резултат на затваряне на промишлени производства. Те разполагат със знания и умения да разработват проекти, финансирани от Европейския социален фонд и др., за преквалификация, консултации и повишаване на квалификацията на засегнатите работници, така че уменията да бъдат обвързани с новите работни места, които се създават. По същия начин Европейският фонд за приспособяване към глобализацията също трябва да е достъпен за местните и регионални власти, за да могат да реагират и да осигуряват преквалификация и усвояване на нови умения. Загубата на голям работодател има дългосрочни последици върху местната общност, включително във връзка с уменията на младите хора и перспективите за заетост, изоставени обекти и въздействие върху местните доставчици на стоки и услуги. Работата в партньорство е ключова за реакцията на тези предизвикателства, така че всички организации, в това число и местните и регионални власти, обществените агенции за заетост и квалификация, профсъюзите, общностните групи и индустриалните организации, да могат да съгласуват дейността си с цел по-ефективно насочване на ресурсите;

36. макар да вярва, че е правилно хората да разполагат с умения да се приспособяват към нови предизвикателства, смята, че е необходима промяна в менталитета, за да могат те да компенсират рисковете на пазара на труда, но тази промяна в нагласите ще бъде осъществена, само ако и четирите компонента на гъвкавата сигурност не водят до нахърняване на трудови права и ако механизмите за тяхното прилагане са солидни и се реализират в еднаква степен;

— съвременните системи за социално осигуряване трябва да предлагат адекватна подкрепа за доходите и да улесняват мобилността на пазара на труда

37. настоява за по-добра взаимовръзка на ниво ЕС между дебата за гъвкавата сигурност и програмата на ЕС за активно включване. ЕС не бива да забравя по-широките си цели за социално включване и Европейския социален модел. Слабите програми за социално подпомагане са пречка пред гъвкавите пазари на труда и в крайна сметка ще забавят икономическия растеж. Икономическата сигурност е необходимо условие за всички работници, независимо дали заемат длъжности с ниска, средна или висока отговорност, а адекватните системи за социално осигуряване трябва да подкрепят хората, когато сменят работата си и навлизат на пазара на труда;

38. настоява за национални дебати между правителствата на държавите-членки, местните и регионални власти и социалните партньори относно нивото на социална закрила, необходимо за постигане на гъвкава сигурност. Ефективността на прехода се обуславя от стабилността на системите за социално осигуряване на държавите-членки;

39. вярва, че редом с неправителствените организации, местните и регионални власти дават възможност да се чуе гласът на хората в неравностойно положение. Най-уязвимите групи трябва да продължават да бъдат закриляни;

40. признава, че нивата на безработица остават трайно високи в целия ЕС, а хората са в плен на зависимост от обезщетения, като много от тях кандидатстват за помощи повече от веднъж. Вярва, че истински напредък може да се постигне единствено по пътя на децентрализация, локализация и стимулиране на националните и европейски програми за заетост и квалификация;

41. дори в онези държави-членки, в които националните правителства определят общия бюджет за плащания във връзка със социалното осигуряване и намеса на пазара на труда, местните и регионални власти трябва да могат да се разпореждат по своя преценка с тези средства както намерят за добре в рамките на национална система, за да използват по най-ефективен начин средствата с цел намаляване на броя кандидати за обезщетения.

Брюксел, 7 февруари 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Насърчаване на активното гражданство на младите хора чрез образование“

(2008/C 105/05)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- счита, че в общи линии съществува проблем, свързан с непознаването от страна на гражданите на държавите-членки на основните принципи, върху които е изграден Европейският съюз и на перспективите за развитието му;
- това непознаване е особено вредно за младите хора, които ще изградят своето икономическо и социално бъдеще в Европейския съюз. За бъдещето на Европейския съюз е важно младите хора да са способни на активно гражданско поведение по отношение на ЕС;
- в тази връзка счита, че с оглед на насърчаването на младите хора да започнат да упражняват своето активно гражданско участие, Комитетът на регионите има своята роля от една страна поради отговорностите на местните и регионалните власти в някои държави по отношение на образованието на младите хора и от друга страна, поради близостта на тези власти до младите хора;
- смята, че въпреки изключителната важност за всички млади европейски граждани да получават образование, отговарящо на техните професионални нужди и на личното им развитие, също толкова важно е да получат в училище знанията, които ще им позволят да се почувстват граждани на Европейския съюз;
- не предлага ЕС да заеме мястото на образователните власти на държавите-членки, но би насърчил ЕС да направи оценка на използваните практики, насочени към по-добро познаване на Европейския съюз;
- подчертава важността на провежданите понастоящем дейности, свързани с неформалното образование, които следва да бъдат развити, за да допълнят формалното образование по европейските въпроси, тъй като обикновено чрез тези инициативи се осъществява първоначалното доброволно поемане на отговорност, което е първа стъпка към европейското гражданство.

Докладчик: Claude du GRANRUT, регионален съветник от Picardie (FR/EHP)

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ,

1. счита, че в общи линии съществува проблем, свързан с непознаването от страна на гражданите на държавите-членки на основните принципи, върху които е изграден Европейският съюз и на перспективите за развитието му;

2. счита, че това непознаване е особено вредно за младите хора, които ще изградят своето икономическо и социално бъдеще в Европейския съюз, и че успоредно с това за бъдещето на Европейския съюз е важно младите хора да са способни на активно гражданско поведение по отношение на ЕС;

3. смята, че европейското гражданство, така както е записано в договора от Маастрихт (1992 г.) и както е уточнено в Договора от Амстердам (член 8, параграф 1) през 1997 г., предлага определени права и привилегии на всички граждани на Европейския съюз, някои от които касаят пряко младите хора в ЕС: правото да пътуват, живеят, работят и да се обучават във всички държави-членки на Европейския съюз и правото да гласуват. Европейското гражданство не замества националното гражданство, а го допълва;

4. смята, че въпреки изключителната важност за всички млади европейски граждани да получават образование, отговарящо на техните професионални нужди и на личното им развитие, също толкова важно е да получат в училище знанията, които ще им позволят да се почувстват граждани на Европейския съюз;

5. приветства признаването на значението на активното европейско гражданство в приетото неотдавна съобщение на Европейската комисия относно „Да общуваме на тема Европа в партньорство“⁽¹⁾, най-вече неговия практически подход предоставянето на преподавателите на публикации и материали по европейските въпроси, които могат да се намерят в интернет. Насърчава Европейската комисия да предостави такива материали във възможно най-кратки срокове;

6. признава, че за възприемането на европейското гражданство от младите хора е необходимо от една страна разбиране на основните аспекти на европейската идентичност, т.е. положително образование на тема Европа: откриването на общите ценности и общата история, на взаимодействието между културите, сходните социални и политически права и задължения, а от друга страна разбирането за това, че Европа засяга тяхното ежедневие и тяхното бъдеще;

7. въз основа на проведено неотдавна проучване на общественото мнение (Евробарометър, м. юли 2007 г.) прави заключението, че ако възприемането на основните аспекти на европейската идентичност е сравнително лесно за европейския „елит“, то това съвсем не е така за по-младите граждани на ЕС и че това основно понятие за европейското гражданство като фундамент на европейската идентичност следва да бъде включено в учебните програми и преподавано на всички млади хора;

8. приветства програмата Urbact II, която дава приоритет на социалното интегриране на младите хора и на информационните и комуникационните дейности на различни европейски институции, а също и за положителните резултати от програмата Socrates и признава ефективността на групите от преподаватели и млади хора, на младежките сдружения или на сдруженията,

които работят за младите хора и които се стремят да предоставят на своите ученици или членове първоначална представа за европейските реалности;

9. приветства обмена на най-добри практики на местно и на регионално равнище в Европа, така че децата и младите хора да получат възможност да научат повече за ЕС и за неговите държави-членки. Въпреки всичко е убеден, че за да бъде подобна инициатива напълно ефективна, тя следва да бъде насочена към всички млади хора на училищна възраст, с цел постигане на истинска ангажираност по отношение на европейското гражданство;

10. с оглед на тази цел подчертава важноста на провежданите понастоящем дейности, свързани с неформалното образование, които следва да бъдат развити, за да допълнят формалното образование по европейските въпроси, тъй като обикновено чрез тези инициативи се осъществява първоначалното доброволно поемане на отговорност, което е първа стъпка към европейското гражданство;

11. насърчава използването на Youthpass, който прави възможно признаването на извършвания от младите хора общественополезен труд в рамките на програмата „Младеж“, и на Eurorpass, който насърчава мобилността на младите работници в Европа;

12. съзнава, че училищното образование на младите хора е от компетентността на правителствата на държавите-членки на Европейския съюз, но въпреки това припомня решението на министрите на образованието на Европейския съюз да препоръчат в основните предмети, преподавани на учениците, да бъдат включени основни знания за Европейския съюз;

13. не предлага ЕС да заеме мястото на образователните власти на държавите-членки, но би насърчил ЕС да направи оценка на използваните практики, насочени към по-добро познаване на Европейския Съюз;

14. в тази връзка счита, че с оглед на насърчаването на младите хора да започнат да упражняват своето активно гражданско участие, Комитетът на регионите има своята роля от една страна поради отговорностите на местните и регионалните власти в някои държави по отношение на образованието на младите хора и, от друга страна, поради близостта на тези власти до младите хора;

15. подкрепя комуникационните дейности, които Комисията се очаква да предприеме във връзка с ратифицирането на бъдещия договор от Лисабон;

16. подчертава, че промените или добавянето на нови елементи при преподаването в училище с цел насърчаване на активно гражданско участие следва да бъдат внимателно обмислени и планирани и че въздействието на тези мерки ще се усеща в продължение на много години;

По отношение на възприемането на активното гражданство от младите хора

17. счита, че за да могат младите хора да възприемат активното европейско гражданство, те трябва да осъзнаят многообразието на европейска идентичност, въз основа на знания за миналото и за тенденциите в развитието на Европа, за нейните вътрешни конфликти и ценности, за нейното културно богатство, за нейните демократични традиции, а отскоро и за признаването на основните права на нейните граждани;

⁽¹⁾ COM(2007) 568 окончателен.

18. в този контекст смята, че изкуството и културата като цяло и формалното и по-специално неформалното образование в областта на културата придобиват голямо значение за развитието на активното гражданство на младите хора в Европейския съюз;

19. е твърдо убеден, че тези знания се усвояват както чрез формалното, така и чрез неформалното образование;

20. приканва Европейската комисия да актуализира прегледа на мрежата Евридика относно образованието за гражданство в европейските училища;

21. предлага съответните учебни предмети, преподавани в рамките на формалното образование, да се допълнят с европейско измерение. Този отворен подход към преподаването ще допринесе за възпитаването на граждани с реалистично отношение по въпроса за целесъобразността на Европейския съюз и с амбиции за неговото развитие;

22. подчертава факта, че изучаването на няколко езика следва да бъде необходимост, тъй като младите хора разглеждат многоезичието като предимство по отношение на професионалното развитие; приветства заключенията на Групата на високо равнище по въпросите на езиковото многообразие, създадена по предложение на комисаря O'Gan, и за предстоящото съобщение на Комисията относно езиковото многообразие, което ще бъде от полза най-вече за младите хора;

23. призовава в учебните програми да се включат знания за същността, правомощията и функционирането на институциите на Европейския съюз. Така както всички млади хора изучават административните и политическите институции на своята страна, така и всички млади европейци следва да познават и тези на Европейския съюз. Местните и регионалните власти могат да насърчат конкретните действия, осъществявани на тяхно ниво, като например икономическата помощ и помощта от структурните фондове на Европейския съюз;

24. признава, че следва да се обърне особено внимание на младите хора от имигрантски произход или в неравностойно социално-икономическо положение, за да се отговори на техните специфични потребности; когато са добре интегрирани, те могат да допринесат за културното обогатяване и солидарността на общността. Освен това 2008 г. беше обявена за европейска година на межкултурния диалог за по-добро познаване и разбиране на другите страни от Европа и света;

25. съзнава, че не може да се постави ударение върху езиковото и европейското съдържание на учебните програми, без да бъде даден тласък и предоставена подкрепа от страна на политическите, административните и икономическите ръководители в областта на образованието, както и без самите преподаватели. Важно е при необходимост на преподавателите да бъде предложено подходящо допълнително обучение;

26. отбелязва с интерес инициативите, които вече са предприети от образователни дружества извън системата на общественото образование;

27. предлага в преподаването на езици, свързано с темата за ЕС и Европа, да се използват пълноценно новите информационни и телекомуникационни технологии и най-вече интернет, който позволява по-ефективно включване на младите хора в тяхното образование и приобщаване на онези, които не могат да получат нормално училищно образование;

28. подкрепя предложението да се акцентира върху разработването и насърчаването на възможности за действие в областта на неформалното образование на младите хора, което е поне толкова важно, колкото формалното образование за създаването на динамично чувство за европейско гражданство;

29. счита, че неформалното образование представлява основен етап в подготовката на младите хора за активно гражданство: поемане на отговорности при доброволчески дейности в рамките на сдружения, откритост към другите, приемане на общото благо, интерес към обществения живот, ангажираност в местната политика, което води и до чувство на отговорност за политическото бъдеще на Европейския съюз;

30. като се съсредоточава върху доброволното участие на младите хора, както и поради близостта си до техните интереси, нужди и стремежи, неформалното образование позволява на младите хора да придобият нови умения (които дори могат да допълнят тяхната училищна програма) и специфични квалификации. Спектърът от дейности, които то предлага, е особено подходящ за младите хора в неравностойно положение. И накрая, то разкрива пред младите хора пътя, който води към осъзнаване на необходимостта от адаптация към икономическото и социалното развитие на Европейския съюз;

31. смята, че родителите и техните познания за ЕС играят много важна роля в дискусиата за активно гражданско участие. Като цяло би следвало да се допринесе за повишаване на познанията на родителите, тъй като с по-нататъшното развитие на ЕС знанията за ЕС трябва непрекъснато да се допълват и актуализират;

32. призовава местните и регионалните власти да участват в подкрепата или прилагането на инициативите на това образование по европейските въпроси чрез организиране на побратимяване на учебни заведения, осигуряване на материално стимулиране на инициативите на младежките сдружения или на сдружения, чиято дейност е насочена към младите хора, прием на класове от млади европейци, отваряне на съоръженията за свободно време и спорт както и на техните собствени институции, и изтъкване на компетенциите, които споделят с европейските институции;

33. подчертава необходимостта от насърчаване на дебата относно предизвикателствата и начините, по които младите хора могат да възприемат активното гражданство. Това ще позволи на младите европейци да участват ефективно в икономиката на Европейския съюз в контекста на глобализацията и да поемат отговорност за политическото му развитие;

По отношение на действията

34. основава своите предложения от една страна върху решението на министрите на образованието да предложат на всички млади хора в Европа ключови умения, които включват „реално познаване на Европейския съюз“, а от друга страна, върху неотдавнашната програма на Комисията „Европа за гражданите“, приета от Парламента и от Европейския съвет и върху предложенията на доклада Beazley относно мерките, които следва да се предприемат за включването на европейското измерение в учебните програми;

35. счита, че включването на европейското измерение в училищното обучение представлява необходима основа за реално и трайно възприемане на активното гражданство от всички млади европейци от държавите-членки. Това европейско измерение съдържа два аспекта: интегриране на европейската „призма“, т.е. на връзката между Европа и съответния учебен предмет, във всички релевантни преподавани учебни предмети, но също и специфично преподаване на основните етапи на изграждането на Европейския съюз, неговите основи, ценности, институции, тяхното функциониране и въздействието им върху всекидневния живот на младите хора, развитието на Европейския съюз и неговите отношения с останалата част на света;

36. като се опира на заключенията на Групата на високо равнище по въпросите на езиковото многообразие, предлага младите европейци да бъдат насърчавани да практикуват по два европейски езика освен родния си. Многоезицието отваря врати не само към другите култури, но и към икономически и професионални обмен и към изследователската и новаторска общност;

37. би било желателно да се улесни мобилността на младите хора и на преподавателите и това да залегне в техните учебни и професионални програми;

38. препоръчва да се вземат подходящи мерки с активното участие на преподавателите, за да може в училищата да се създаде безопасна атмосфера за обучение, основана на взаимното уважение и взаимопомощ с цел да се попречи или да се противопостави на зараждащите се явления на насилие и нетолерантност между младите хора;

39. препоръчва образователните дружества извън системата на общественото и неформалното образование да развиват на дейности, насочени към децата в училищна възраст, като побратимяване, обмен между учебните заведения, спортни състезания, езикови и спортни стажове по време на училищните ваканции;

40. насърчава развитието на проекти, подобни на този за „млади посланици“, избирани в рамките на летните младежки университети, инициатива на Асамблеята на европейските региони. На младите хора следва да им бъде възложена отговорността да предават на други млади хора послания на различни теми, включително и активното гражданство. Следва да се обърне по-голямо внимание на работата по изследването на понятието „гражданство“ в мултикултурна Европа и на въпроси като мултирелигиозните общества, мултикултурализма в училищата и на работното място и отговорите, които културата може да даде на проблемите, засягащи младите хора;

41. призовава регионалните и местните власти да предложат материални стимули за тези инициативи в подкрепа на младите хора и да ги допълват с конкретни дейности, като например ролеви игри, свързани с европейските институции, по примера

на Общинските съвети или на Регионалните асамблеи на младите хора, за да могат те да осъзнаят своята европейска политическа отговорност;

42. предлага във всички дейности, препоръчани от програмата „Европа за гражданите“, да бъде предвидено място за инициативи, предложени от младите хора или предназначени за тях, независимо от това дали става въпрос за така наречените граждански проекти, за програми на гражданското общество, за организиране на забележими събития или на дейности за съхраняването на европейското наследство;

43. предлага да се обмисли възможността за оценяване на резултатите от дейностите, които вече са предприети от групи преподаватели, от младежки асоциации или от асоциации, които работят за младите хора, за да може добрите практики на тези организации да бъдат обменени, развити и включени в програмите за действие на Европейския съюз. Най-ефективният начин за повишаване на осведомеността на младите хора относно активното гражданство е чрез практиката, като бъдат поставяни в ситуация, която да ги накара да почувстват, че тяхното мнение е важно и има непосредствено отражение върху живота им. Ученическите съвети в училищата или, на по-високо ниво — местните детски или младежки съвети — предлагат добри възможности това да се приложи на практика. Преките последици от дейността на тези съвети са особено осезаеми в малките градове и села;

44. това би представлявало официално признаване на ролята на неформалното образование за насърчаването на социалното включване на младите хора, допринасяйки за тяхното адаптиране към развитието на трудовия пазар, участие в обществения живот и в крайна сметка за възприемането на активно и мотивирано европейско гражданство;

45. подчертава, че преподаването на знания по европейските въпроси трябва да отговаря на амбициозните цели, които си поставя, тъй като е от решаващо значение за бъдещето на Европейския съюз и за неговите граждани. То насърчава едно необходимо обновяване на традиционните концепции за образованието с оглед на адаптирането на младите граждани на държавите-членки към тяхното професионално бъдеще и на политическата им и социална ангажираност в един свят, в който доминира икономическата глобализация. То придава на формалното и неформалното образование гражданска цел: участие в демократичното изграждане на Европейския съюз;

46. подчертава изрично необходимостта от активното използване и по-нататъшно развитие на програмите на ЕС и на държавите-членки, както и на многобройните проекти на НПО за разгръщането на широка дейност за формално и неформално образование в областта на културата в рамките на ЕС.

Брюксел, 7 февруари 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Проучвателно становище на Комитета на регионите относно „Преглед на състоянието на Общата селскостопанска политика“

(2008/С 105/06)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- ще работи, за да гарантира, че необходимото преразглеждане на общата селскостопанска политика (ОСП) няма да доведе до прогресивното ѝ разпадане, нито до повторната ѝ национализация, а ще позволи да се развива устойчивото земеделие и да се запази независимостта по отношение на изхранването на населението;
- вярва, че ОСП има значителен принос за териториалното сближаване и че всяко предложение за промяна в резултат от прегледа на състоянието трябва да взема под внимание в достатъчна степен различните регионални особености и производствени системи на територията на Европейския съюз;
- счита че ОСП, с адаптиран към нуждите втори стълб, трябва да води до развитие на селските райони, ориентирано към новите условия за практикуване на земеделската професия, а също и към по-глобално развитие на селските райони, обхващащо всички селски райони в ЕС;
- признава значението на подходящото финансиране за мерките за развитие на селските райони, но в съответствие със субсидиарността — въпреки че зачита общностния характер на модулацията — вярва че решенията относно модулацията е най-добре да се вземат на съответното децентрализирано ниво, така че по-добре да бъде отразено разнообразието от местни и регионални нужди. Държавите-членки и регионите трябва да определят обхвата на насочването на средства за мерки по стълб II въз основа на реални нужди;
- изразява загриженост, че опитите под шапката на „развитието на селските райони“ да се слагат все по-голям брой въпроси, биха могли да създадат проблеми и във всеки случай ще повдигнат въпроса дали е най-добре някои от тези предизвикателства да се решават чрез програми за развитие на селските райони;
- призовава регионите да имат възможността да запазват елемент на самозадоволяване с храни, включително региони, в които условията за растениевъдство и животновъдство са трудни, и подчертава пряката връзка между висококачествените хранителни стоки местно производство и регионалната идентичност, която ОСП трябва да пази;
- вярва, че съществува нужда от осигуряване на „меко кацане“ за режима на квоти, с цел улесняване изтичането на срока му през м. март 2015 г. и подкрепа за постепенната отмяна на режима на квоти до 2015 г. чрез поетапно разширяване на квотите и намаляване на допълнителната ставка. Необходимо е да продължи осигуряването на защитни механизми в случай на твърде голям спад на пазарните цени. Като част от този процес ще се наложи въвеждане на специални процедури за подкрепа за производството на млечни продукти в някои чувствителни региони.

Докладчик: г-н Seamus MURRAY — член на съвета на графство Meath и на органа на управление на Средноизточния регион (IE/СЕН-ЕА)

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. смята, че Общата селскостопанска политика (ОСП) трябва да продължи да се стреми към постигане на целите си — да осигурява на гражданите на ЕС качествени храни на разумни цени, да осигурява добър жизнен стандарт на заетите в селското стопанство, да защитава наследството на селските ни райони и да опазва околната среда в селските райони — и е еволюирала така, че да отговори на предизвикателствата и променящите се нужди; едновременно с това да създава и условия за лоялна конкуренция, позволяващи на европейското земеделие да запази присъствието си на световния пазар, без да се пренебрегва понятието общностна преференция;

2. заявява, че ОСП е сред целите от Лисабон и Гьотеборг, които трябва да гарантират, че Европа ще стане по-конкурентоспособна и в този контекст припомня, че основополагащите принципи на ОСП трябва да останат в основата на публичните действия за икономическа, социална и екологична защита на този ключов европейски отрасъл, обосновани както на територията на ЕС, така и извън него;

3. вярва, че ОСП има значителен принос за териториалното сближаване и че всяко предложение за промяна в резултат от прегледа на състоянието трябва да взема под внимание в достатъчна степен различните регионални особености и производствени системи на територията на Европейския съюз;

4. счита, че въз основа на този преглед на състоянието целите на ОСП трябва да се запазят в рамките на съществуващата политика или политика на подкрепа по отношение на всички производства на цялата територия на Европейския съюз; призовава, от една страна, наборът от механизми да позволява на селскостопанските производители да живеят от приходите от производството си; счита, от друга страна, че чрез адаптиране на втория стълб на ОСП, тя трябва води до развитие на земеделието, ориентирано към новите условия за практикуване на земеделската професия, а също и към по-глобално селскостопанско развитие на земеделските територии на Съюза, по-специално най-уязвимите територии със специфични неблагоприятни природни условия, планински, островни или най-отдалечени и да ги включи в големите географски зони на Съюза като северните и средиземноморските;

5. разглежда фермерството и селското стопанство като основен стълб на много селски общности и, като има предвид факта, че моделът на производството в ЕС се различава от моделите в основните държави, производителки и износители на хранителни стоки, смята, че политиките в подкрепа на доходите следва да бъдат насочени предимно към запазването на жизнеспособността на работещите и семейните земеделски стопанства, тъй като върху тях се гради многофункционалният земеделски модел на ЕС;

6. гарантира, че необходимото преразглеждане на общата селскостопанска политика (ОСП) няма да доведе до прогресивното ѝ разпадане, нито до повторната ѝ национализация, а ще позволи да се развива устойчивото земеделие и да се запази независимостта на Европа по отношение на изхранването на населението, при зачитане на здравните норми и нормите за безопасност; припомня залога на тази обща политика за цялата територия на Европейския съюз и неговите граждани;

7. приветства възможността да участва в прегледа на състоянието на ОСП и желае да бъде консултиран по законодателното предложение на Комисията с развитието на дебата;

ПРЕГЛЕД НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБЩАТА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПОЛИТИКА

Общата селскостопанска политика днес

8. счита, както и Комисията, че ОСП се промени през последните 15 години, особено след реформата през 2003 г., когато беше предвидено да се извърши преглед на състоянието ѝ, насочен към най-скорошните промени и разглеждане на новите предизвикателства, рискове и възможности; припомня, че този преглед на състоянието, представен от Комисията, е извършен в нов световен и европейски контекст на търговията с хранителни продукти;

9. подчертава, че многофункционалният модел на селското стопанство в ЕС трябва да допринесе за борбата с изменението на климата, да възпитават идеите за устойчивост, конкурентоспособност, разнообразие, самостоятелно задоволяване на потребностите от хранителни продукти, отговорност към обществото, потребителите и общественото благо, където добрите фермерски практики, опазването на околната среда и хуманното отношение към животните са неделими, и смята, че прегледът на ОСП трябва да послужи за осигуряване на реална подкрепа за многофункционалният модел на ЕС за селското стопанство;

10. подчертава значението на местната хранително-вкусова промишленост в Европа и жизнената важност на безопасността и сигурността на храните днес, когато ЕС е най-големият вносител на селскостопански продукти в света;

11. смята, че една оценка на въздействията от последните реформи в ОСП, особено по отношение на броя на заетите в земеделието и преработката на храни, качеството на храните, наличието им, цените и нивата на вноса на храни, както и на въздействията, свързани с хуманното отношение към животните и околната среда, би допринесла за по-доброто оценяване на реформите и е разочарован от липсата на такава в началото на прегледа; също така призовава за извършването на такива анализи и прегледи на регионална основа преди приемането на каквито и да било законодателни промени;

12. въпреки това подкрепя общия стремеж на прегледа на състоянието към коригиране на аномалиите в прилагането на последните реформи и се надява, че осъществяването му ще позволи дългосрочно планиране, за да могат властите, хранително-вкусовата промишленост и земеделските производители да осъществят всички договорени промени и да се адаптират към нуждите на пазара;

13. смята, че между общото възприятие за ОСП и реалността съществува огромна пропаст, която трябва да бъде преодоляна от политиките. При едно неотдавнашно проучване на Евробарометър⁽¹⁾, 88 % от интервюираните заявяват, че земеделието и селските райони са или важни, или много важни за бъдещето на Европа. В същото време, почти 90 % от интервюираните заявяват, че знаят малко или нищо за ОСП (54 % никога не са чували за ОСП, а 34 % не знаят какво е). Поради това е убеден, че съществува необходимост от по-мощна оценка и разпространяване на информацията относно целите и достиженията на ОСП;

⁽¹⁾ Специален Евробарометър 276: Европейците, селското стопанство и Общата селскостопанска политика, м. март 2007 г.

14. приветства инициативите за рационализиране и опростяване прилагането на ОСП, но подчертава, че разработването на такива инициативи трябва винаги да бъде ориентирано към крайните потребители;

Оценка на прилагането и опростяване на Схемата за единно плащане (СЕП)

Опростяване на СЕП

15. подкрепя всички разумни действия за по-нататъшното опростяване на СЕП, тъй като ненужно твърдите и сложни правила и бюрократичните процедури представляват значително бреме и разход; въпреки това, промяната на СЕП не трябва да се основава единствено на критерии за опростяване, а трябва да служи за укрепването и съхраняването на многофункционалния модел на ЕС;

16. подкрепя предложение с приближаването на 2013 г. държавите-членки да имат възможността, при необходимост, да коригират историческата основа за СЕП към „по-плоска“ ставка, но смята, че това ще изисква гъвкавост при конкретното прилагане на „по-плоската“ ставка в държавите-членки и регионите. Тази гъвкавост трябва да се съобрази и с въздействието на пълното отделяне на помощите от производството върху определени сектори и региони, както и с възможното степенуване на премиите в полза на по-многофункционалните земеделски стопанства, и такива, които са по-малко компенсирани от пазара. Желателно е също така извършването на анализ на въздействията от тази голяма евентуална промяна в държавите-членки, в частност на вероятните въздействия върху земеползването, структурата на земеделските стопанства, собствеността и наследяването на земеделските стопанства, микса на предприятията, регионалния баланс и общата ефикасност и конкурентоспособност на земеделците;

17. е на мнение, че по отношение на „новите“ държави-членки съществува необходимост от по-нататъшен анализ на последствията от отдалечаването от Схемата за единно плащане на площ (СЕПП);

Кръстосано спазване

18. признава необходимостта от кръстосано спазване на стандартите на ЕС за околната среда, общественото здраве, здравето на животните и растенията и хуманното отношение към животните и приканва към продължаване на работата по опростяването на ненужно усложнени закони или правила, въведени от Комисията или от държавите-членки;

19. счита обаче, че преразглеждането на изискването за осигуряване на добро състояние на околната среда не трябва да води до подкопаване или отслабване на екологичните разпоредби. По-скоро следва да се обмисли засилване на екологичните разпоредби, чието преразглеждане трябва да съпътства измененията на регламентите (например по отношение на пестицидите);

20. подчертава, че пропорционалността, прозрачността и единният подход трябва да бъдат водещи при разпоредбите, касаещи кръстосаното спазване, тъй като това би подобрило тяхната достъпност и наблюдение; насърчава бързото прилагане

на предприетите и решени мерки за опростяване, да се заличат по-малко релевантните правни области в приложения III и IV на Регламент (ЕО) № 1782/2003, а регламентите за кръстосано спазване да се ограничат до правните области, свързани с получателите на преки плащания;

21. би приветствал по-разширено сътрудничество и координация между агенциите, извършващи проверки на селските стопанства, предвид нарастващия брой и обхват на проверките;

Частично обвързани с производството помощи (ЧОП)

22. смята, че като цяло ЧОП се разглежда като преходна мярка към обща тенденция на пълно отделяне на помощите от производството. В регионален контекст, обаче, когато обемът на производството е малък, когато самият регион е икономически уязвим, или когато социалните и екологичните ползи от частичното обвързване на помощите с производството са очевидни, една мярка за ЧОП би могла да запази ролята си в продължение на години. Поради това подкрепя предложението да се продължи съществуването на ЧОП при тези условия, за да се запази елемент на регионално самозадоволяване и за да се помогне за осигуряването на балансирано регионално развитие;

Горни и долни граници на помощите

23. смята, че при прозрачност на СЕП плащанията и предвид скорешните констатации на Сметната палата, поставянето на горна граница на плащанията ще бъде приемливо за обществото и привлекателно от политическа гледна точка (в идеалния случай, обаче, би следвало да бъдат направени оценки на въздействието в подкрепа на предлаганите промени), и приема, че може да бъде въведено някакво ограничение на горното ниво на плащанията, например чрез постепенно намаляване, съчетано с въвеждането на горна граница;

24. във връзка с предлаганото минимално ниво на плащанията, с цел избягване на ситуация, в която административните разходи са по-високи от направеното плащане, подкрепя това предложение, при условие че текстът му няма да представлява нови пречки пред жизнеността на семейните стопанства и ще приветства потенциалните икономии от административни разходи;

25. предупреждава, че може би няма да бъде лесно „истинските“ земеделски стопани да бъдат класифицирани като такива според размера на стопанствата им, тъй като някои земеделски култури и дейности могат да бъдат доста трудоемки и за други собственици на големи стопанства може да се окаже трудно да бъдат категоризирани като „истински земеделски стопани“, и смята, че жизнеспособността на практикуващите земеделски стопани — особено на собствениците на малки семейни стопанства — трябва да бъде приоритизирана по отношение на изплащаните помощи;

26. едновременно с това предлага големите стопанства да не се разглеждат независимо от правната си форма, развитие и структура, тъй като едно общо прогресивно намаляване би могло в определени случаи да унищожи конкурентоспособни звена и да доведе до значително намаляване на броя на работните места;

Подобряване на пазарната ориентация и използване на нови възможности

Ролята на интервенциите на пазара и контрола на предлагането

27. смята, че глобалният хранително-вкусов сектор преминава от период на субсидирано отстраняване на излишъците и подкрепа за цените чрез инструменти за контрол на обема към период, който отразява в по-голяма степен пазарните тенденции. Движеща сила на този преход са някои значителни дългосрочни структурни промени, като устойчивият ръст на търсенето на хранителни стоки, особено в Азия, и въздействието на политиките относно биогоривата. Някои краткосрочни фактори, като суша или епидемии, както и валутните колебания, също имат отношение към временните промени на ценовите равнища. Силно променената ситуация на международния пазар важи с особена сила за млякото, млечните продукти и зърнените култури;

28. вярва, че въпреки че при по-силни международни пазари на хранителни стоки, свързаните с пазара политически инструменти на сегашната ОСП не са толкова необходими, тези пазари могат да бъдат изключително колебливи. Следователно, за гарантиране на стабилност на пазара е необходима защита от внезапни, резки промени в цените и поради това подкрепя необходимостта от запазването на свързаните с пазара инструменти, като „предпазна мрежа“ при слабост на пазара, без да се отказва от всички механизми за контрол на предлагането;

29. предлага Комисията да продължи да анализира отблизо пазарните тенденции във всички сектори и да публикува редовни доклади за развитието на пазара, за да осигури вземането на информирани политически решения;

Интервенции при зърнените култури

30. обявява се за цялостен преглед на режима на интервенция за зърнените култури и споделя възгледа на Комисията, че интервенционните мерки би трябвало да се ограничат до хлебната пшеница;

Зели под угар

31. подкрепя предложението за премахване на режима за земята под угар, но предлага законодателната възможност за задължително поставяне на земята под угар да бъде запазена, за да се поеме бъдеща слабост на пазара, и одобрява допълнителните мерки за опазване на околната среда, включващи например поддръжката на постоянни пасища и защитата на крайречните ивици;

„Меко кацане“ за квотите за млечни продукти

32. е на мнение, че за разлика от последните десетилетия в момента глобалните пазари на млечни продукти са по-силни и би могло да се очаква този воден от търсенето ръст да продължи. Съществува обаче значителна несигурност по отношение на цените на млечните продукти на световния пазар. В тази връзка, трябва да се проведе дебат относно общата организация на пазара на мляко и млечни продукти с цел да се набележат нови механизми за регулация на този сектор;

33. вярва, че съществува нужда от осигуряване на „меко кацане“ за режима на квоти, с цел улесняване изтичането на срока му през м. март 2015 г. и подкрепа за постепенната отмяна на режима на квоти до 2015 г. чрез поетапно разши-

ряване на квотите и намаляване на допълнителната ставка. Темпът и графикът за разширяването на квотите или намаляването на допълнителната ставка следва да се основават на текущия анализ на пазарните тенденции, който ще се извършва от Комисията от м. декември 2007 г. Необходимо е да продължи осигуряването на защитни механизми в случай на твърде голям спад на пазарните цени. Като част от този процес ще се наложи въвеждане на специални процедури за подкрепа за производството на млечни продукти в някои чувствителни региони;

34. очаква прегледа от Комисията на функционирането на мерките за контрол на предлагането в „по-малките“ сектори (сухи фуражи, картофено нишесте, коноп и лен);

Посрещане на нови предизвикателства

Управление на риска

35. признава потенциала на управлението на риска на бързо променящия се глобален пазар и възможността за усъвършенстване на конкретни мерки за развитие на селските райони, с цел справяне с повишения риск. Предложените от Комисията механизми имат своята роля, но не могат да заместят функциите на основните инструменти за управление на пазарите, съществували в рамките на ОСП, които бяха постепенно отменени през последните години. Би насърчил по-нататъшното изследване и оценка на възможните приложения;

Изменение на климата, биоенергия, управление на водите и биоразнообразие

36. признава причинените от интензивното земеделие щети, например на почвената структура, биологичното разнообразие и замърсяването на водните течения, но въпреки това подчертава ролята на земеделските стопани като пазители на селата и на разнообразните традиционни пейзажи в дребното земеделие и приветства признанието на Комисията, че селското стопанство в ЕС е допринесло повече от останалите сектори за намаляване емисиите на парникови газове, като едновременно с това посочва, че в много региони в ЕС селското стопанство е изложено в голяма степен на изменението на климата;

37. подкрепя призива от публикуваната наскоро „Зелена книга за адаптирането към изменението на климата“ селското стопанство да допринесе още повече за намаляването на въздействията от изменението на климата. С изменението на климата все повече ще нараства значението на селското стопанство и лесовъдството като доставчици на екологични и екосистемни услуги. Бъдещите прегледи на ОСП биха могли да предложат възможност за включването на адаптационни мерки в програмите в подкрепа на стопанствата;

38. признава жизненото значение на мерките за разширяване на възобновяемите енергийни източници до тези области и подкрепя по-нататъшните изследвания и мерки за разширяване възможностите на ЕС да реагира на тези жизненоважни глобални въпроси, свързани с устойчивостта; установява, че отглеждането на енергийни култури, подкрепено от мерки и инструменти на национално и европейско ниво, има значителен принос за достигането на целите на политиката в областта на енергията и климата на Общността и има голям потенциал за създаване на добавена стойност за селското стопанство и в селскостопанските райони; посочва, че във връзка с това значението на намалената премия за енергийни култури е намаляло и тази свързана мярка може да отпадне в бъдеще;

39. изразява загриженост, че опитите под шапката на „развитието на селските райони“ да се слагат все по-голям брой въпроси, някои от които потенциално несвързани (напр. горското стопанство и биоразнообразието), би могло да създаде проблеми и във всеки случай ще повдигне въпроса дали е най-добре някои от тези предизвикателства да се решават чрез програми за развитие на селските райони;

Укрепване на втория стълб

40. признава значението на подходящото финансиране за мерките за развитие на селските райони, но в съответствие със субсидиарността — въпреки че зачита общностния характер на модулацията — вярва че решенията относно модулацията е най-добре да се вземат на съответното децентрализирано ниво, така че по-добре да бъде отразено разнообразието от местни и регионални нужди. Държавите-членки и регионите трябва да определят обхвата на насочването на средства за мерки по стълб II въз основа на реални нужди;

41. изразява загриженост, че тенденцията към по-голяма модулация застрашава общностния характер на ОСП и подкопава принципа на сближаване, имайки предвид, че съфинансирането на мерки по стълб II ще бъде по-трудно за по-бедните региони и държави-членки;

Финансова рамка

42. отбелязва, че изразено в постоянни цени, наличното до 2013 г. финансиране намалява трайно, но по-високите пазарни цени в някои сектори и по-голямата ефективност могат доведат до значителни икономии, и подкрепя предложението тези икономии да бъдат насочени към повече мерки за развитието на селските райони, например за изследвания и иновации;

ПЕРСПЕКТИВИ ЗА БЪДЕЩЕТО НА ОСП СЛЕД 2013 Г.

43. би желал в контекста на процеса на консултации по реформата на бюджета на ЕС, да бъдат установени определени политически приоритети, които трябва да бъдат взети изцяло под внимание при всички обсъждания на бъдещите роли и функциониране на ОСП;

Нови предизвикателства и зараждащи се нужди

44. смята, че въпреки че от създаването си досега ОСП се адаптира успешно към различни предизвикателства, Комисията и нейните агенти трябва да положат повече усилия за подобряване на информираността и контактите с гражданите относно целта, постиженията и приоритетите на ОСП и в бъдеще това трябва да бъде приоритет на Комисията по отношение на комуникациите;

45. смята, че с появата на нови предизвикателства, като въздействията на политиките в областта на енергетиката и изменението на климата, постоянното разширяване на ЕС, въпросите на международната търговия и др. върху селскостопанската политика и политиката в областта на храните, възниква и набор от очаквания многофункционалното естество на ОСП да бъде разширено, за да включи и други роли, и е убеден, че осигурената с подходящи ресурси ОСП за земеползване, храни и земеделие трябва да остане основна част от проекта ЕС. За политиките, касаещи околната среда и енергията, също трябва да бъдат предоставени подходящи ресурси;

46. подчертава, че застаряването на населението на ЕС има значително въздействие върху селскостопанския сектор и

селските райони като цяло, като едновременно с това признава, че научно-изследователската и развойна дейност и иновациите са жизненоважни за конкурентоспособността на европейското селско стопанство и призовава към осигуряване на адекватно образование и обучение, особено за поощряване на младите хора да се занимават със земеделие;

47. вярва, че поради ограничеността на ресурсите подкрепата за доходите следва да се концентрира приоритетно върху работещите семейни земеделски стопанства и онези, които допринасят активно за осигуряване на заетост и издръжка на селското население;

Осигуряване на безопасност и сигурност на храните

48. смята, че въпреки че хранително-вкусовият сектор се е ориентирал към пазара, сигурността на доставките на безопасни хранителни стоки за потребителите, на разумни цени, са жизненоважни, и вярва, че трябва да бъде намерено решение на въпроса за нуждите, свързани с дългосрочната сигурност на храните в ЕС;

49. призовава към прилагане на единни фитосанитарни, ветеринарни и екологични стандарти за хранителните продукти, предназначени за консумация в ЕС, независимо дали същите са били произведени в ЕС или в трети страни, и призовава за обезпечаване на необходимите човешките и финансови ресурси, необходими за изпълнение на функциите на граничните контролни органи, Хранителната и ветеринарна служба (FVO) и Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ);

50. е убеден, че поради факта, че хранително-вкусовата промишленост е вторият по големина отрасъл в ЕС, поддържането на ефикасен и конкурентоспособен хранителен сектор е жизненоважно. Необходимо е да бъдат предоставени подходящи ресурси за изследователска дейност в подкрепа на разработването на продукти, както и за образование, обучение и консултантски услуги за нови земеделски производители и млади фермери;

51. смята, че за да се сведат до минимум транспортът на храни и въглородният отпечатък следва да се постави акцент върху насърчаването на производството на продукти в Европейския съюз и информирането на потребителите, в частност на децата, относно ползите от консумирането на здравословна храна и храна местно производство;

Регионални особености

52. вярва, че ОСП трябва да отразява в достатъчна степен регионалните особености в Европейския съюз, да защитава и оценява по начин, по-добър от настоящия, разнообразието от селскостопански дейности и производствени системи, включително биологичните и без генетично модифицирани организми, и да реагира по-добре на регионалните характеристики (като например тези на средиземноморските, северните и планинските региони, както и най-отдалечените региони — НОР — на ЕС);

53. призовава регионите да имат възможността да запазват елемент на самозадоволяване с храни, включително региони, в които условията за растениевъдство и животновъдство са трудни, и подчертава пряката връзка между висококачествените хранителни стоки местно производство и регионалната идентичност, която ОСП трябва да пази;

Съвместимост с други политически сектори

54. е все по-загрижен за въпросите, свързани с околната среда и енергетиката като цяло, и за глобалното затопляне в частност, и смята политиката за земеползване за жизненоважна. Селското стопанство се нуждае от иновации, които да му помогнат да се приспособи към последиците и да противодейства на изменението на климата;

55. вярва, че ОСП трябва да бъде по-добре свързана с други политики, като енергийната политика на ЕС, регионалната политика, политиките в областта на околната среда и политиките за научноизследователска и развойна дейност, и настоява за по-добра координация между тези политики на всички управленски нива;

56. е убеден, че ОСП има вътрешно и външно измерение и смята, че бъдещата ОСП трябва да разглежда ролята на ЕС в по-широкия контекст на развиващия се свят, като осигурява надеждни пазари, както и че ОСП трябва да насърчава самозадоволяването с храни в развиващите се страни чрез трансфер на технологии и умения; жизненоважно е да се прави редовна оценка на въздействието на ОСП върху развиващите се страни;

Естеството на развитието на селските райони

57. смята, че изготвянето на оценка на въздействието върху селските райони от решенията на ЕС би придало на процеса на вземане на решения в ЕС измерение, което би позволило отчитането на спецификата на селските райони както по време на периода на планиране, така и по време на етапа на наблюдение на изпълнението. При оценката на въздействието върху селските райони е целесъобразно да се вземат предвид различията между селските райони на територията на Европа и фактът, че те могат

съществено да се различават дори в рамките на отделните държави-членки, в зависимост от местоположението им;

58. смята, че обхватът на понятието „развитие на селските райони“ и това, което може да бъде включено по втория стълб, се нуждаят от по-ясно определяне. Във връзка с това, смята също, че бъдещата ОСП може да бъде използвана по-добре за изграждане на съюзи и за подкрепа на координацията на политиките между селските и градските и райони, в частност в крайградските зони, където селскостопанските ресурси могат да бъдат подложени на голям натиск. Освен това, политиките за развитие на селските райони следва да насърчават и съхраняват земеделието в райони, в които има особена полза от него, като например градските и крайградските зони и слабопоселените райони;

59. би поощрил устойчивото развитие на селските райони, следвайки принципа на интегрираното селско развитие, в общности чрез предоставяне на основни услуги, като образование, здравеопазване и пощенски услуги, както и чрез осигуряване на инфраструктура, като широколентов интернет достъп и обществен транспорт;

60. вярва, че по отношение на по-отговорните решения, особено във връзка с по-широки въпроси на „развитието на селските райони“, трябва да има по-голям обхват и по-широко включване на местното и регионалното ниво в процеса на формулиране на политиките и в процеса на вземане на решения;

61. в този смисъл, се позовава на своята Декларация относно развитието на селските райони ⁽²⁾ и Лисабонската стратегия като ценен принос към дебата за бъдещето на ОСП и на развитието на селските райони.

Брюксел, 7 февруари 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

⁽²⁾ Декларация от Александруполис относно развитието на селските райони и Лисабонската стратегия, Гърция (м. юни 2006 г.) (CdR 209/2006).

Резолюция на Комитета на регионите до пролетния Европейски съвет 2008 г. „Стратегия за растеж и работни места — Справяне с „Лисабонския парадокс““

(2008/C 105/07)

Като има предвид, че пролетният Европейски съвет през 2006 г. отправи искане към Комитета на регионите да изготви обобщен доклад в подкрепа на Партньорството за растеж и работни места, предназначен за Срещата на върха през 2008 г., в който да направи оценка на последиците от преразгледаната Лисабонска стратегия на местно и регионално ниво и да даде прогноза за периода след 2008 г.

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. **приветства** това искане, тъй като европейските региони и градове играят ключова роля в изпълнението на Лисабонската стратегия. Всъщност те са основните участници в политиките в сферата на иновациите, научните изследвания и образованието; те осигуряват над 66 % от всички публични инвестиции в ЕС и все по-често насочват разходите по структурните фондове към целите за растеж и работни места;

2. **припомня**, че приетият в Лисабон Договор за изменение на ДЕС добавя териториалното сближаване като трета цел на Европейския съюз, редом със социалното и икономическото сближаване; следователно преодоляването на териториалните неравенства, които оказват въздействие върху общата конкурентоспособност на икономиката на ЕС, се превръща в приоритет и издига още повече ролята на регионите и градовете;

3. **приветства** Стратегическия доклад на Европейската комисия за икономически реформи в Европа, който включва оценка на напредъка на всяка държава-членка с отнасящи се до конкретна страна проектопрепоръки, предложение за категорично потвърждение на интегрираните насоки и за нова Лисабонска програма на Общността за периода 2008-2010 г. Този стратегически доклад по принцип показва, че Лисабонската стратегия е доказала стойността си чрез създаването на обща цел за по-висок растеж и повече работни места в Европа. Посочва във връзка с това създаването на редица обединения за сътрудничество между регионите, чиято дейност се ориентира по целите в Лисабонската стратегия, като например „Innovation Alliance“, обединение за сътрудничество между близо 20 европейски региона, които вече са постигнали успехи в областта на иновациите и редица от които вече са изпълнили Лисабонските критерии;

4. въпреки това **подчертава**, че не всички държави-членки изпълняват програмите за реформи с необходимото темпо и че има още много какво да се направи, за да напредне процесът на осъществяване на реформи;

5. **приветства** решението на пролетния Европейски съвет през 2006 г. да ангажира КР за реализиране на Партньорството за растеж и работни места чрез изготвяне на доклад за последиците от преразгледаната Лисабонска стратегия на местно и регионално ниво и **отправя искане** към пролетния Европейски съвет да даде мандат на КР да изготвя редовни доклади относно изпълнението на Лисабонската стратегия и нейния мониторинг на местно и регионално ниво;

6. **счита**, че Лисабонската стратегия може да бъде успешно реализирана, единствено ако местните и регионални власти участват пълноценно в процесите на вземане на решения, изпълнение и мониторинг и **отново заявява** ангажимента си да допринесе за реализирането по места на Стратегията за растеж и работни места;

7. **е твърдо убеден**, че трябва да има европейска стратегия за насърчаване на конкурентоспособността на Европа и след 2010 г., която да дава насоките за общоевропейска координирана и интегрираща политика на икономически реформи за растеж и работни места и за по-ефективно преодоляване на глобалните предизвикателства, пред които все по-често са изправени всички нива на управление в Европа;

8. **предлага** своята подкрепа на Европейската комисия за организиране на общоевропейска информационна кампания за привличане на вниманието и подкрепа за тази стратегия сега и в бъдеще;

„Лисабонският парадокс“ и ангажираност с Лисабонската програма

1. **приветства** факта, че една от ключовите промени на ревизираната Лисабонска стратегия, приета през 2005 г., е концепцията за работа на местно ниво, насочена към подчертаване на ролята на местното и регионално ниво;

2. **отбелязва**, че докато европейските региони и градове се ангажират на практика с всички цели на Лисабонската стратегия за растеж и работни места, по-голямата част от тях смятат, че тази стратегия има маловажен принос за постигането на тези цели;

3. **изразява съжаление** относно „Лисабонския парадокс“ и **припомня**, че нарастващата ангажираност с програмата за растеж и работни места, както бе поискано в преразгледаната през 2005 г. Лисабонска стратегия, може да бъде постигната, само ако различните нива на управление (ЕС, национално, регионално и местно) работят съвместно с оглед осъществяването на тази цел.

4. следователно **призовава** за по-тясно сътрудничество между различните нива на управление, в съответствие с принципа на субсидиарност, позволявайки по-последователно, координирано и ефективно разработване на политики и повишаване на „добавената стойност“ от наличието на общоевропейска стратегия за работни места и растеж;

Пропуски в изпълнението — Регионите и градовете в цикъла на управление

5. **припомня**, че местните и регионални власти са силно ангажирани с целите от Лисабон и че мнозина виждат потенциал в издигането на тяхната роля в процеса на изпълнение; **отбелязва** силното неудовлетворение от тяхното участие в изпълнението, което показва, че въпреки известно подобрене, все още са налице пропуски в изпълнението, които трябва да бъдат преодолени в следващия цикъл на управление;

6. **препоръчва** годишният мониторинг на Комисията и препоръките по страни системно да включват информация за участието на всички заинтересовани страни;

7. **повтаря** призива си към държавите-членки да включват по-системно местните и регионални власти във всички етапи на Лисабонския политически цикъл съгласно съответните им конституционни разпоредби;

8. **отправя искане** да бъде поканен в Лисабонската методологична работна група на Комитета по икономическа политика;

9. **препоръчва** да се възложи на Евростат да предоставя всички необходими статистически данни на регионално ниво, което би позволило да се изготвя и публикува структуриран мониторингов доклад относно постигането на целите на Лисабонската стратегия;

Политиката на сближаване осигурява важен принос за изпълнението на Стратегията за растеж и заетост

10. **разглежда** европейската политика на сближаване като един от важните инструменти, които позволяват на регионите и градовете в Европа да постигнат целите на Стратегията за растеж и работни места по места. Политиката на сближаване е най-важната съпътстваща политика в регионите, изоставящи в областта на укрепването на конкурентоспособността и заетостта;

11. **отбелязва**, че изискването за целево заделяне на бюджетни средства в новия програмен период на политиката на сближаване 2007-2013 г. въведе необходими и важни промени в разходните планове за регионите и градовете, водещи предимно до нарастване на разходите за иновации. Освен това **счита** и приветства факта, че заделянето на бюджетни средства допринася за привеждането на Лисабонската стратегия и стратегията от Гьотеборг в съответствие с ключовата мисия на политиката на сближаване и **очаква** Комисията да представи предложения след оценка на натрупания в настоящия програмен период опит за начина, по който политиката на сближаване би могла да допринесе за Лисабонската стратегия в бъдеще;

12. **споделя** гледната точка ⁽¹⁾ на Европейската комисия, че новата „политика на сближаване 2007-2013 г. е създавала основата за по-стратегически подход за инвестиционно планиране въз основа на Лисабонската стратегия и за по-голяма ангажираност със стратегията по места посредством засилена децентрализация на управлението и по-голяма роля на партньорите“. **Изразява**

⁽¹⁾ Съобщение „Държавите-членки и регионите в изпълнение на Лисабонската стратегия за растеж и работни места чрез политиката за сближаване на ЕС, 2007-2013 г.“ от 11 ноември 2007 г., стр. 11-12, Закljučения.

обаче съжаление, че Комисията се ограничава до това „да работи в тясно сътрудничество с държавите-членки, като използва наличните системи и процедури за наблюдение, оценка и приспособяване на програмите към променящите се обстоятелства и приоритети“. **Насърчава** Комисията да отпаде нужното признание на ключовата роля, която биха могли да играят регионите и градовете в този контекст;

13. ето защо **настоява** за механизми за по-добра координация между различните нива на разработване на политиките, за да се изготви ефективна стратегия, включваща всички власти, чиято цел е постигане на Лисабонските цели на регионално и местно ниво. Комитетът на регионите, в сътрудничество с националните и европейски сдружения на местните и регионални власти, изразява готовност да даде своя принос за подобен координиран подход, основан на участие;

14. **изтъква** новите възможности, създадени от Европейските групи за териториално сътрудничество (ЕГТС), които позволяват на националните, регионалните и местните власти да развият засилено териториално сътрудничество за по-добро, съгласувано и по-ефективно изпълнение на целите от Лисабон в дадена област чрез разработване на конкретни проекти в трансграничните региони и реализиране на проекти в рамките на транснационалното и междурегионалното сътрудничество.

15. предвид правната база на териториалното сближаване на новия Договор от Лисабон, **призовава** ЕС да изготви конкретни разпоредби и да предприеме подходящи действия, които ще удовлетворят специфичните потребности на най-отдалечените, островни, планински и крайбрежни региони;

16. освен това **вярва**, че предстоящият Преглед на бюджета на ЕС ще спомогне за осъзнаването на факта, че по отношение на конкретните териториални потребности, европейските региони и градове могат да преодолеят предизвикателствата и да използват възможностите единствено чрез засилена европейска политика на сближаване след 2013 г.;

17. **припомня** необходимостта от по-нататъшно реализиране и улесняване на хоризонталната координация между структурните фондове и други релевантни европейски програми за финансиране като: Програмата за конкурентоспособност и иновации (ПКИ), Седма рамкова програма за научни изследвания (РП7) и Програмите за учене през целия живот, за реализиране на максимална добавена стойност от европейското финансиране за постигане на целите от Лисабон;

18. **подчертава**, че във висококонкурентния 21-ви век трябва да съществува икономическа динамика на всички нива — ЕС, държавите-членки и регионите/общините — за да се изгради стабилно, проспериращо общество за всички европейски територии. **Признава**, че местните и регионални власти могат да улеснят създаването на условия, които да насърчат растежа на предприятията в техните региони. **Вярва**, че бъдещето на европейските територии не може да се оформи единствено въз основа на чисто конкурентната динамика;

Бъдещи приоритети в политиките за местно и регионално развитие

19. **настоятелно приканва** ЕС и държавите-членки да вземат под внимание приоритетите на регионите и градовете в съответните им програми за развитие;

20. **вярва**, че Лисабонската програма е важен лост за повишаване на информираността относно програмата за растеж и

работни места и добавената ѝ стойност при изготвянето на националните, регионални и местни политики;

21. **възлага** на своя председател да предаде настоящата резолюция на словенското председателство на ЕС и на пролетния Европейски съвет, на Европейската комисия, на Европейския парламент и на Европейския икономически и социален комитет.

Брюксел, 7 февруари 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Стратегия за Европа по отношение на здравословните проблеми, свързани с храненето, наднорменото тегло и затлъстяването“

(2008/C 105/08)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- смята, че справянето с проблеми на общественото здравеопазване, и особено такива, свързани с храненето, наднорменото тегло и затлъстяването, предполага интегрирането на стратегии от различни сфери: от храните до спорта, от образованието до транспорта, от производството до потребителите, като се обръща особено внимание на социалния аспект на проблема;
- счита, че би трябвало да се обърне по-голямо внимание на познаването на натрупания на национално равнище опит и да се разпространява на равнище Общност с цел да се ограничи разнородността на подходите и да се създадат нови инструменти за по-ефикасна борба с вредния начин на живот;
- е убеден, че насърчаването на партньорството е най-ефикасното решение на проблемите, свързани с храненето, наднорменото тегло и затлъстяването и смята, че само един подход е абсолютно недостатъчен. Единственият възможен подход в предотвратяването на здравословните проблеми, за които основна причина е неправилното хранене, включва участието на всички заинтересовани страни на международно, национално, регионално и местно равнище;
- отправя искане към Европейската комисия в следващия период на финансово планиране да предвиди конкретни ресурси за постигане на целите, изложени в това становище и които да бъдат използвани в рамките на структурните фондове;
- препоръчва отделните държави и региони да се ангажират с предпазването на гражданите си от посланията на средствата за масова информация, които предимно чрез канали на радиото и телевизията рекламират храни с високо съдържание на мазнини и захари. Държавите и регионите биха могли освен това да налагат високи цени на рекламата или дори да изискват върху етикетите на определени продукти да се дава допълнителна информация за възможното им вредно действие;
- подкрепя засилването на сдруженията между публичните власти, външните организации, които не работят в сферата на здравеопазването и развиват дейност в производството (например в селското стопанство) и дистрибуцията на храни, като се повишава значението на операторите на местно ниво.

Докладчик: Mario MAGNANI, заместник-председател на Регионалния съвет на Trentino-Alto Adige/Südtirol (IT/АЛДЕ)

Отправни документи

Бяла книга „Стратегия за Европа по отношение на здравословните проблеми, свързани с храненето, наднорменото тегло и затлъстяването“

COM(2007) 279 окончателен

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. смята, че здравето представлява приоритет на всички политики и дейности на Общността, които следователно би трябвало да гарантират висока степен на неговата защита. Съгласно член 152 от Договора за създаване на Европейската общност именно тя трябва да играе активна роля за гарантирането на опазване на човешкото здраве, като предприема мерки, в съответствие с принципа на субсидиарност, които не могат да бъдат осъществени от отделните държави-членки;

2. подчертава, че при определянето и осъществяването на други политики или дейности на Общността би трябвало да се вземат предвид изискванията, присъщи на защитата на потребителите, като Съюзът е задължен да насърчава правото им на информация, образование и организиране в защита на техните интереси, тъй като тя може да насърчава здравословното хранене и здравословния начин на живот;

3. припомня, че действията на Общността са насочени към подобряване на общественото здравеопазване, предпазване от заболявания и болести и премахването на източниците на опасност за здравето на хората и че тези действия допълват националните политики;

4. по тази причина призова Комисията да зачита компетентностите на държавите-членки по отношение на организиране и предлагане на здравни услуги и медицинска помощ, като в същото време признава възможността, с цел повишаване на ефикасността на мерките, тя да предлага оперативни модели, прилагани в региони, в които са постигнати най-добри резултати; припомня, освен това, че що се отнася до насърчаване на физическата активност и спорта, действията на Общността трябва задължително да са съгласувани с тези, предприемани от държавите-членки, както и от местните и регионални власти, при възможно привличане за участие на други институции като университети и неуниверситетски образователни центрове;

5. взема предвид факта, че Съветът многократно призова Комисията да развива дейност в областта на храненето и физическата активност. Консултациите по Зелената книга също така показваха, че приносът, който се очаква от ЕС, предполага съвместна работа на различните участници на национално, регионално и местно равнище, като се изтъква необходимостта от гарантирането на съгласуваност в политиките на Общността, от една страна, и значението на един многосекторен подход, от друга;

6. смята, че целта на Бялата книга е установяването на интегриран европейски подход, с който се цели намаляване на здравословните проблеми, дължащи се на неправилно хранене, намалена физическа активност, наднормено тегло и затлъстяване. Счита също така, че за тази цел е необходимо да се определят методологически ръководни насоки за насърчаване, на регио-

нално и местно равнище, на създаването на мрежи от действително функциониращи и ефикасни служби;

7. изтъква, че за намирането на оптимално решение на проблемите, свързани с храненето, наднорменото тегло и затлъстяването трябва да се насърчава, както взаимното допълване, така и интеграцията на съответните различни стратегически сектори (хоризонтален подход) и на различни равнища на действие (вертикален подход);

8. споделя целите на Бялата книга и изтъква съществената роля на регионите и местните власти в разработването на приложни проекти, с които може на всички нива да се намалят вредите от неправилното хранене и начин на живот;

9. оценява мнението на Комисията за това, че в различните сектори се предприемат действия не само на национално и местно ниво, но и на транснационално, като тези действия се извършват в сътрудничество между общности от различни страни, характеризирани се с културна, териториална и социална хомогенност;

10. следователно препоръчва дейността на Европейския съюз да се насочи към осъществяване, подобряване, координиране и разпространение на предприетите на национално или регионално равнище действия или към разглеждането на въпроси, които спадат конкретно към областите, предмет на стратегиите на Общността;

11. смята, че една стратегия би била ефективна, само ако се подкрепя чрез дейности на място и чрез конкретни инициативи на местните власти и поради тази причина смята за уместно включването на местните и регионални институции в дейностите на ЕС, провеждани съгласно член 152 от Договора за създаване на Европейската общност;

12. подчертава, че съществуването на проблеми, свързани с храненето, наднорменото тегло и затлъстяването в отделните държави-членки не означава, че непременно трябва да се вземе единно решение на европейско равнище;

13. оценява факта, че Комисията признава значението на разнообразието от хранителни режими в държавите-членки и на разликите в прилагания в Европа стратегически подход и повтаря, че е от съществено значение да се продължи предприемането на действия на регионално и местно равнище, тъй като те представляват онова ниво на управление, което е най-близо до гражданите, ясно потвърждавайки, че „дейността на тези нива е от жизнено важно значение за приспособяването на планираните и приетите от всички подходи към специфичните особености на местната среда“;

14. застъпва становището, че борбата със здравните проблеми е дългосрочна задача. Поради това инвестициите в мерки срещу наднорменото тегло и затлъстяването следва да бъдат планирани за няколко години напред.

Относно принципите за действие

15. Смята, че справянето с проблеми на общественото здравеопазване, и особено такива, свързани с храненето, наднорменото тегло и затлъстяването, предполага интегрирането на стратегии от различни сфери: от храните до спорта, от образованието до транспорта, от производството до потребителите, като се обръща особено внимание на социалния аспект на проблема. Независимо от това, подчертава, че здравният аспект има най-силно отражение върху бюджета и върху качеството на живот;

16. съзира голям пропуск, състоящ се в недостатъчния брой на възможните участници, особено от публичния сектор. Реализирането на проекти, за които обективно са налице технически и икономически ресурси и за които наличието на точно дефинирани протоколи за интеграция и сътрудничество е проверено, се нуждае от зачитането на два приоритета: от една страна — редовен преглед на съществуващите ресурси, особено в сектора на общественото здравеопазване и от друга — изготвянето на протоколи за сътрудничество преди да се планира някаква намеса;

17. смята, че първоначалната превенция, т.е. тази, която цели да се избегне появата на болести, е най-ефикасният подход по отношение на здравословните проблеми, свързани с наднорменото тегло, затлъстяването, сърдечносъдовите заболявания, диабет, мозъчен инсулт и др. Научно доказано е, че храненето и начинът на живот играят главна роля в предотвратяването на възникването на такива заболявания. За лицата с наднормено тегло или затлъстяване трябва да се осъществяват и проекти за вторична превенция, т.е. да се следи за възникнали усложнения, което всъщност представлява лечение на затлъстяването;

18. смята, че е необходимо да се действа директно върху факторите, определящи здравословното и правилно хранене, както и върху всички останали фактори, които допринасят за поддържането на подходящо телесно тегло, като физическата дейност, културата, навичките и традициите, информацията, социално-икономическата среда, селскостопанското производство, хранително-вкусовата промишленост, инфраструктурата и транспорта;

19. на мнение е, че действията трябва да са насочени към справяне с причините, водещи до рискове за здравето и че описаните действия се отнасят до различни стратегически сектори на управление и различни нива на управление, като се изтъква, че местното и регионално равнище са от съществено значение за успеха на проектите;

20. смята, че предложената от Комисията стратегия е от основно значение, и че тя ще доведе до включването на участници от частната сфера, като хранително-вкусовата промишленост и гражданското общество, както и такива на местно ниво, като училищата, други образователни центрове и здравните организации, в които трябва да бъдат създадени и укрепени специални служби;

21. смята, че би трябвало да се обърне по-голямо внимание на разпространението на натрупания на национално равнище опит, както например съществуването на институти за следипломна специализация в областта на науката за храненето, и този опит да се разпространява на равнище Общност, с цел да се ограничи разнородността на подходите и да се създадат нови инструменти за по-ефикасна борба с вредния начин на живот;

22. подчертава значението на извършването на всеобхватна дейност по наблюдение през следващите години. Въпреки това счита, че е необходимо особено усилие, за да се направи опит да

се определят още отсега главните технически и публични участници, които ще бъдат натоварени с тази задача. Налице е и спешната необходимост от промяна на параметрите, използвани от статистическите институти при определянето на хранителните навици на населението. За тази цел са необходими количествени данни, дори и те да са приблизителни. Поради това смята за важно да се проследяват и измерват резултатите от предприеманите мерки.

Относно подхода на партньорство

23. Убеден е, че насърчаването на партньорството е най-ефикасното решение на проблемите, свързани с храненето, наднорменото тегло и затлъстяването и смята, че само един подход е абсолютно недостатъчен. Единственият възможен подход в предотвратяването на здравословните проблеми, за които основна причина е неправилното хранене, включва участието на всички заинтересовани страни, на международно, национално, регионално и местно равнище;

24. поддържа мнението, че само подход, който предвижда партньорство между публичните органи или между тях и частния сектор, включително асоциациите на потребителите, може да доведе до промени в културата, околната среда и икономиката, които се отразят върху „вредните“ за здравето навици. Координирането и наблюдението обаче трябва да бъдат поверени на публични институции;

25. подчертава, че в социален план — включително и с цел преодоляване на социално-икономическите различия сред населението — действията в областта на насърчаването на здравословното хранене, освен че трябва да са насочени към отделните индивиди, би трябвало да допълват „структурните“ действия, включващи всички заинтересовани участници: инициативите за подобряване на познанията би трябвало да се съчетаят с политики, насочени към гарантирането на по-добра достъпност на здравословните храни;

26. на мнение е, че е необходимо да се създадат сдружения на ръководните органи в областта на здравеопазването, икономиката, селското стопанство, спорта, социалната политика, сдружения на производителите, дистрибуторите, търговците на дребно и потребителите;

27. затова смята, че е необходимо да се развият партньорства за действие на европейско ниво и за укрепване на местните мрежи с оглед предприемането на действия чрез разпространяване на специфичните методологични и научни ръководни насоки. Освен това смята, че е необходимо да се подкрепя включването на науката за храненето като препоръчителен предмет в университетските програми в областта на здравеопазването.

Укрепването на местните мрежи и ролята на политиките на Общността

28. Напълно одобрява и защитава идеята ЕС да има допълнителното задължение да координира усилията на държавите-членки като за тази цел предоставя основни насоки във връзка с „осведомения потребител“, предложения за здравословен и уравновесен хранителен режим, „физическа дейност“, както и да предоставя научна подкрепа чрез своите Комитети и с Европейският орган за безопасност на храните (ЕОБХ);

29. Счита, че следва да се вземе предвид натрупаният опит, както и добрата практика, разработена в рамките на програмата „Европейска мрежа от училища, утвърждаващи здраве“;

30. в това отношение смята, че ЕС трябва да предприема действия — като наблюдава усилията на държавите-членки — с цел да благоприятства разпространението и обмяната на опит, като по този начин се създаде механизъм, който да доведе до популяризиране и прилагане на моделите, оказали се най-ефективни;

31. подчертава същественото значение на организирането на ежегодна среща на европейските региони, които разработват и прилагат най-успешните модели за превенция. Поради това Комисията следва да разгледа възможността за създаване на база данни с натрупания разнороден опит, която държавите-членки да могат лесно да консултират;

32. отправя искане към Европейската комисия в следващия период на финансово планиране да предвиди конкретни ресурси за постигане на целите, изложени в това становище и които да бъдат използвани в рамките на структурните фондове.

Действия на държавите-членки

33. Приветства факта, че Комисията признава, че действията, които трябва да се предприемат в сфера на нейните компетенции, имат за цел подпомагането или допълването на действията на държавите-членки. Припомня, че член 152, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност гласи, че Общността поощрява сътрудничеството между държавите-членки в тази област, и при необходимост, оказва подкрепа на техните действия; подкрепя възможността Комисията, в тясна връзка с държавите-членки, да предприема всякакви полезни инициативи за насърчаване на координацията на съответните политики и съответните програми; подчертава необходимостта държавите-членки да съсредоточат действията си преди всичко върху проблемите, свързани с храненето, наднорменото тегло и затлъстяването;

34. в този смисъл препоръчва отделните държави и региони да се ангажират с предпазването на гражданите си от посланията на средствата за масова информация, които предимно чрез канали на радиото и телевизията рекламират храни с високо съдържание на мазнини и захари. Държавите и регионите биха могли освен това да налагат високи цени на рекламата или дори да изискват върху етикетите на определени продукти да се дава допълнителна информация за възможното им вредно действие (например, може да се изисква да се посочва наличието на транс-мазнини и процентното съдържание на наситени мазнини, на моно- и полиненаситени мазнини). Освен това е на мнение, че допълнителна мярка, която може да се прилага, е поощряването чрез икономически стимули на употребата на „здравословни“ съставки и строгото санкциониране в икономически план на употребата на лошо балансирани или неподходящи храни;

35. смята, че Интернет е от особена важност за разпространението на информация относно здравословния начин на живот, по-специално сред целевата група на децата и младежите. Опитът от вече осъществени проекти е учудващо положителен, особено като се отчита постигнатото въздействие в сравнение с разходите.

Действията на местните и регионални власти

36. Призовава местните и регионалните власти да предложат „здравословни алтернативи“ на неправилния начин на живот, използвайки подход, съобразен с различните етапи от живота и информирайки гражданите за добрите практики в сферата на храненето през целия жизнен цикъл;

37. припомня, че във всеки регион трябва да се създадат програми за обучение и информация с цел още по време на бременността да се предотвратява прекаленото и бързо увеличаване на телесното тегло на бременната жена, което ясно се отразява върху новороденото и неговото бъдещо тегло. Подчертава, освен това, необходимостта през първите пет месеца от живота на детето и през първите години в училище да се избягва прекаленото увеличение на телесното тегло, тъй като това е предпоставка за бъдеща предразположеност към наднормено тегло;

38. препоръчва в рамките на младежкия спорт да се насърчава както масовият спорт, така и високите спортни постижения на елитните спортисти, като те се опират на система от ценности, в която забавлението, играта и правото на участие на всеки отделен човек с неговите индивидуални заложби излизат на преден план; в същото време би трябвало да се стимулира физическата активност не само на отделния индивид, а и на цялото семейство: семейство, което „се движи“, създава деца, които се движат;

39. смята за необходимо да се оказва противодействие на културата на „удобството“: културата на индустриалното производство на храни е капан, който превърна удоволствието от храненето в извършването на избор между мазни и сладки храни от една страна, и ограничаване на диети от друга;

40. Констатира със съжаление, че удоволствието от движението често се ограничава до „упражнения“, които поради своята принудителна форма водят до съпротива у много хора;

41. потвърждава подкрепата си на детските и младежките игри: със сигурност е от съществено значение — както подчертава Бялата книга — да се задълбочат познанията относно факторите, определящи избора на храни и поведението, но по един съвременен начин трябва да се насърчава и нова обществена култура, подобна на тази, която доскоро беше в основата на традиционните общества, където затлъстяването и заболяванията, свързани с нездравословен начин на живот, почти не съществуваха;

42. призовава физическото пространство да се върне на хората: необходимо е да се насърчава свободната игра на децата и младите хора, както чрез организирана дейност в училищата, така и при избора на пространство в домовете и градовете ни. Да се намали пространството на паркингите и то да се предостави за игра в дворовете, което ще представлява не само предпазване от наднормено тегло и затлъстяване, но и превенция на хипертония и заболявания на сърдечносъдовата система, които са основната причина за смъртност в Европа;

43. препоръчва в сферата на градското планиране да се предвидят безопасни пешеходни трасета, по които учениците да стигат до училищата от всякакъв тип и за всяко ниво на обучение, както и безопасни спортни съоръжения, детски площадки и места за отдих.

Насърчаване на здравословно хранене

44. Изисква активно участие в подкрепяния от Световната здравна организация (СЗО) проект „Здрави градове“. Тук става дума не само за здравословното хранене на хората, но и за поддържането на една здравословна околна среда, активен обществен живот и физическа активност от всякакъв вид като извори на здраве;

45. Смята за необходимо планирането на периодични кампании за възпитание по отношение на храненето (въз основа на принципа: по-малко животински мазнини, повече плодове и зеленчуци) и насърчаването на изготвяне на „регионални ръководни насоки“, съгласувани с Европейската комисия;

46. смята за особено важно потребителите да бъдат по-добре информирани относно значението за здравето на хранителния режим и на начина на живот и подчертава необходимостта от защита на потребителите от лъжлива или прикрита реклама. За тази цел ЕС би могла да използва научния потенциал на ЕОБХ (Европейски орган за безопасност на храните), например, във връзка със съдържанието на определени храни, употребата на добавки, както и с достоверността на рекламните послания и на съдържанието на етикетите;

47. смята за подходящо насърчаването на реализирането на програми за възпитание по отношение на храненето в училищата от всякакъв вид и за всички нива на обучение, особено в детската градина и началния курс;

48. с цел насърчаване на здравословно хранене още от ученическите години, препоръчва прякото участие на училищните столове, на семействата, на преподавателите, на педиатрите и на медицинските кабинети в училище — действащи лица, които могат да играят значителна роля във възпитанието по отношение на храненето;

49. смята за необходимо да се осигури наблюдаване на явлениято „наднормено тегло/затлъстяване“ с особено внимание към децата в ученическа възраст, като се оценяват евентуалните осъществявани инициативи за превенция и като се обръща специално внимание на смущенията в хранителното поведение.

Насърчаване на физическата активност

50. Приветства осъществяването на множество интензивни и широкомащабни информационни кампании чрез основните средства за информация и поддържа издаването на информационни справочници, адресирани към цялата общественост, които имат за цел да придадат по-голяма стойност и на всекидневната физическа активност, която не е свързана със затворени и/или специализирани пространства (например спортни зали);

51. приканва регионалните и местни власти да осъществяват дейности, целящи насърчаването на физическата активност, например чрез поставянето на надписи на стратегически места (като местата за достъп по асансьори) в обществени сгради, приканващи да се изкачи стълбището пеша;

52. изразява желание за по-добро осъзнаване на значението на включването на физическа активност в учебната програма, още в началния курс на обучение. За тази цел е необходимо преподавателите да бъдат добре информирани и насърчавани да използват оптимално наличните структурни ресурси във всички училища, придавайки достойнство и висока стойност на физическата активност;

53. приветства разширяването на възможностите за структурирани физически дейности за възрастни, което включва сътрудничество между публичните служби и организациите или сдруженията по места. Подчертава необходимостта да се улеснява достъпа (такси за участие, подходящи графици за целевата група) и да се следи за качеството на предложените инициативи (видове дейност, продължителност, подходящи помещения, транспортна система, улесняваща достъпа, обучение и квалификация на преподавателите);

54. смята, че регионалните и местни власти могат да насърчават физическата активност на населението и чрез подходящо използване на местните природни ресурси посредством разработване на градски пътеки (велосипедни пътеки, подходящи за разходки места, немоторизиран транспорт с гарантирана безопасност) или използване на възможностите за дейности извън града (разходки с велосипед или пеш), като се взема предвид правото на движение на хората с увреждания и им се предоставя пълен достъп до трасетата;

55. изтъква необходимостта от обучение на специалистите в областта на здравеопазването във връзка със значението на насърчаването на физическата активност на гражданите. Общопрактикуващите лекари трябва да познават доказалите своята ефективност международни препоръки и да могат да предоставят цялата информация относно вида дейност, която препоръчат и относно наличните предложения на територията, на която работят, за да могат при нужда да дадат подходяща консултация. Образованието и допълнителната квалификация на персонала в областта на здравеопазването и предимно на лекарите, трябва да отчитат необходимостта от насърчаване на здравословен начин на живот.

Ролята на частните оператори

56. Смята, че частните оператори имат определяща роля при насърчаване на избора на потребителите като го насочват към здравословен начин на живот: техните действия в тази област могат да допълват правителствените политики и законодателите инициативи на европейско и национално ниво;

57. с цел да се повиши значението на партньорския подход, предложен от Комисията, приветства участието на управителите на големите центрове със силна посещаемост (търговски центрове, „outlet“), на представители от ресторантьорството и на дистрибуторите в приготвянето на здравословна храна и в рекламирането ѝ чрез точни указания в менютата;

58. призовава хранителната индустрия на доброволни начала или в сътрудничество със сдруженията на потребителите да разработи „кодекси за добро поведение“ и/или да „преформулира“ калоричното и хранително съдържание на своите продукти, като се предлагат стимули, включително и от икономическо естество, за индустрията, която реши да се ангажира в тази насока;

59. убеден е, че медиите (телевизията, радиото, Интернет и пресата) биха могли да бъдат включени в различни форми на партньорство, в образователни кампании, свързани с храненето, и в приемането на кодекси за саморегулиране по отношение на „вредната“ реклама;

60. подкрепя засилването на сдруженията между публичните власти, външните организации, които не работят в сферата на здравеопазването и развиват дейност в производството (например в селското стопанство) и дистрибуцията на храни, като се подчертава значението на операторите на местно ниво.

Международно сътрудничество

61. Припомня, че по силата на чл. 152, параграф 3 от Договора за създаване на Европейската общност, Общността и държавите-членки подпомагат сътрудничеството с трети страни и компетентните международни организации в областта на здравеопазването;

62. подчертава възможността регионите да действат в съгласие и в сътрудничество със съответните национални министерства (на здравеопазването, социалната политика, образованието и др.). За тази цел препоръчва създаване на сътрудничество с Европейското регионално бюро на Световната здравна организация (СЗО), която вече предложи да координира действията на други международни организации (ФАО, УНИЦЕФ, МОТ, ОИСР), за да окаже подкрепа при прилагането на инициативи, насочени към точното определяне на нуждите на отделните региони; при определяне на ситуацията, тенденциите и прилаганите стратегии; при събиране, анализ и разпространение на научните доказателства, свързани с ефикасността на осъществените действия;

63. смята за необходимо да се сътрудничи със СЗО за създаване на система за наблюдение в областта на храненето и физическата активност с цел приемане на Втория европейски план за действие в областта на храни и хранене;

64. подчертава особено значение на сътрудничеството с държавите, които вече са разработили собствена стратегия в областта на затлъстяването с цел обмен на опит и знания;

65. на мнение е, че трябва да се насърчава използването на знанията относно местните навици и начин на живот, които спомагат за изкореняването на наднорменото тегло, затлъстяването и метаболитните заболявания (диабет и дегенеративни заболявания). В тази връзка припомня, че СЗО насърчи опита за възстановяване на традиционните форми на лечение и здравословен начин на живот на различните народи и етноси;

66. насърчава провеждането на епидемиологични изследвания относно наднорменото тегло, затлъстяването и диабета, тъй като положението с тези смущения днес трябва да се разглежда като наистина критично.

Брюксел, 6 февруари 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Бяла книга за спорта“

(2008/C 105/09)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- посочва, че спортът е важно средство за насърчаването на интеграцията на всички слоеве на населението и отбелязва, че спортът има благоприятно въздействие върху работоспособността на отделната личност и предава основни ценности като справедливост, толерантност и солидарност;
- е на мнение, че едно силно и здраво население — млади и стари, мъже и жени — представлява основа и движеща сила за икономическия растеж, конкурентоспособността и като цяло за по-голямо благополучие в Европа, като по този начин подпомага усилията за изпълнение на целите от Лисабон;
- приветства „Бялата книга за спорта“ като принос към насърчаването на спорта като явление с нарастващо значение по отношение на образованието, здравеопазването, социалната и икономическата политика с важен принос към стратегическите цели за солидарност и благосъстояние на Европейския съюз;
- отбелязва обаче със загриженост съдържанието в „Бялата книга за спорта“ на Комисията цели, тъй като в тях се забелязват отчетливи тенденции към разширяване на правомощията на ЕС в областта на спорта, като целите надхвърлят сегашното съдържание на Декларацията от Ница и съществуващите разпоредби на договорите;
- изразява съгласието си с Комисията, че структурираният диалог със заинтересованите страни в областта на спорта, чрез спортен форум на ЕС и чрез тематични разисквания, са важен принос към европейския дебат за спорта. Комитетът смята за необходимо съответстващото на ролята му активно включване в организирането на този диалог.

Докладчик: Г-жа Helma KUNH-THEIS (DE/ЕНП), член на Ландтага на федерална провинция Саарланд

Отправни документи

Бяла книга за спорта (представена от Комисията)

COM(2007) 391 окончателен — SEC(2007) 932 — SEC(2007) 934 — SEC(2007) 935 — SEC(2007) 936

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. отбелязва, че спортът представлява неразделна част от европейското общество и от ежедневието на много граждани;

2. потвърждава, че практикуването на спорт е благоприятно за здравето и съдейства за профилактика на заболяванията, особено на тези, които са причинени от недостатъчна двигателна активност и неправилно хранене;

3. подчертава, че спортът дава цялостен принос към образованието на подрастващите поколения и подкрепя пълното разгръщане на възпитателния процес при децата и младежите и изграждането им като личности с чувство за отговорност и устойчив характер;

4. посочва, че спортът е важно средство за насърчаването на интеграцията на всички слоеве на населението: разбирателството между чуждестранните и местните граждани, между хората без и с увреждания, между млади и по-възрастни хора, е рядко толкова безпроблемно в други области на обществения живот, както в спорта;

5. е на мнение, че едно силно и здраво население — млади и стари, мъже и жени — представлява основа и движеща сила за икономическия растеж, конкурентоспособността и като цяло за по-голямо благополучие в Европа, като по този начин подпомага усилията за изпълнение на целите от Лисабон.

6. отбелязва, че спортът има благоприятно въздействие върху работоспособността на отделната личност и предава основни ценности като справедливост, толерантност и солидарност;

7. приветства по тези причини „Бялата книга за спорта“ на Комисията като принос към насърчаването на спорта като явление с нарастващо значение по отношение на образованието, здравеопазването, социалната и икономическата политика с важен принос към стратегическите цели за солидарност и благосъстояние на Европейския съюз;

8. смята, че спортният сектор е изправен и пред нови заплахи и предизвикателства за европейското общество като икономически натиск, експлоатация на млади спортисти, допинг, расизъм, насилие, корупция и пране на пари;

9. отбелязва обаче със загриженост съдържащите се в „Бялата книга за спорта“ на Комисията цели, тъй като в тях се забелязват отчетливи тенденции към разширяване на правомощията на ЕС в областта на спорта, като целите надхвърлят сегашното съдържание на Декларацията от Ница и съществуващите разпоредби на договорите; автономността на спортните организации и право-

мощията на държавите-членки, както и на местните и регионални власти не трябва да бъдат поставяни под въпрос. Настоятелно подчертава, че Общността има само ограничени правомощия в областта на спорта;

10. въпреки това, би приветствал подкрепа от страна на Комисията за спорта в държавите-членки чрез мерки за подпомагане, координация и допълнителни мерки и насърчаване на неговите социални, възпитателни, здравни и културни ценности, без намеса в автономността и правомощията на държавите-членки и на спортните организации;

11. предлага, предвид на това, че осъществяването на една самостоятелна програма на ЕС за насърчаване на спорта няма да бъде възможно преди 2011 г., в бюджета на ЕС за 2009 г. да се предвиди бюджетна линия за подготвителни мерки и пилотни проекти за реализиране на „Бялата книга за спорта“; препоръчва, освен това, широкото разпространяване на информацията относно настоящите и бъдещите възможности за кандидатстване за финансиране в областта на спорта;

12. се застъпва за това, спортът да бъде включен в по-голяма степен, отколкото досега в политиките на ЕС и в програмите за подпомагане на ЕС. От гледна точка на Комитета на регионите включването на спорта в Договора за изменение на Договора за Европейски съюз и на Договора за създаване на Европейската общност представлява достатъчно правно основание, за да обоснове изричното му вземане под внимание в следващия програмен период от 2013 г. нататък, за мерки за подпомагане, координация и за допълнителни мерки;

13. моли членовете си да подкрепят на регионално ниво изискванията на „Бялата книга за спорта“ по отношение на включването на спорта при прилагането на инструментите за подпомагане на ЕС, предвидени от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони;

14. приветства факта, че в „Бялата книга за спорта“ включването на спорта е определено като приоритетна задача и приканва Комисията да изготвя редовно доклад за реализирането ѝ;

по отношение на укрепването на общественото здраве чрез физическа активност

15. е на мнение, че Комисията е идентифицирала проблема и с нейните допълващи се бели книги относно спорта и относно „Стратегия за Европа по отношение на храненето, наднорменото тегло и здравословните проблеми, свързани със затлъстяването“, е привлякла вниманието към необходимостта от предприемане на мерки на наднационално ниво и е посочила възможни решения;

16. разглежда включването на спортните организации в поддържането на общественото здраве чрез физическа активност като подразбиращо се, тъй като на основата на организацията си, под формата на съюзи и федерации, спортните организации достигат до голяма целева група. Комитетът подкрепя намерението на Комисията да насърчава в по-голяма степен от преди, идейно и финансово, изграждането на мрежи за обмяна на опит, преди всичко по отношение на добри практики за младите хора и чрез поставяне на ударението върху масовия спорт; подчертава и значението на сътрудничеството между секторите в тази област предвид положителното въздействие, което съвместните действия на равнище Общност биха оказали върху националните административни структури, разделени на няколко сектора (спорт, здравеопазване, образование);

17. призовава също така Комисията да повиши значението на спонтанната и неорганизирана спортна дейност и да работи за това, спортните организации и публичните власти да създадат най-добрите възможни условия за развитие на тези дейности;

по отношение на борбата срещу допинга и предотвратяването на употребата на допинг

18. е на мнение, че както и в другите области на живота, очакванията за високи постижения, основаващи се предимно на търговски и обществени фактори и без съответна етична стабилизация, крият голяма опасност, свързана с употребата на неразрешени средства за повишаване на постиженията;

19. установява, че допингът накърнява сериозно духа на почтеност в спорта, както и образа на спорта и представлява голям риск за здравето на отделния човек. Освен това той е демотивиращ фактор за другите спортисти;

20. смята, че в контекста на състезателния спорт не само професионалните спортисти са подложени на значителен натиск от страна на много заинтересовани страни в обществото. Също така в аматьорския спорт и при насърчаването на младежта, вследствие на този натиск днес значително е нараснала опасността от последваща употреба на допингови вещества;

21. е на мнение, че задължението за чист от допинг спорт може да бъде спазено само ако се свърже с ефикасен допинг-контрол; за тази цел е необходим ангажимент за борба срещу допинга както на ниво на ЕС, така и в глобален план;

22. препоръчва по-добра координация на действията в борбата с допинга в ЕС, като се съблюдава Международната конвенция на ЮНЕСКО за борба с употребата на допинг в спорта и като се вземе предвид необходимостта от специализирана и наистина независима институция за допинг контрол;

23. смята, че местните и регионални власти и организации са особено подходящи за привличане на необходимото внимание чрез разяснителни кампании по отношение на допинга в училищата, спортните дружества и като цяло в областта на спорта и за насърчаване на разпространяването на тези знания, призовава ги към действия в тази насока и потвърждава намерението си да съпровожда и подкрепя организирането на тези дейности на местно и регионално равнище;

по отношение на засилването на ролята на спорта в общото и професионалното образование

24. приветства и одобрява подкрепата и насърчаването на спорта и на физическата активност чрез различни политически инициативи на Комисията, както и чрез предоставянето на европейски сертификат на училищата, които отделят особено внимание на развиването на физическа активност, както и на спортните дружества, които обръщат много голямо особено внимание на качеството на услугите, които предоставят;

25. подчертава особеното значение на движението, играта и спорта в предучилищната възраст за физическото, психическо, когнитивно и социално развитие на децата и младежите като елементи с първостепенно значение в цялостния възпитателен и образователен процес. Ето защо Комитетът призовава Комисията да отреди особено важно значение на двигателната активност в предучилищната възраст;

26. изтъква, че при всички мерки за подпомагане, координация и допълнителни мерки на Комисията в областта на образованието и спорта следва да се съблюдават правомощията на държавите-членки или на съответните компетентни поднационални нива;

по отношение на насърчаването на доброволното участие и на активното гражданство чрез спорта

27. подчертава голямото значение на доброволното участие и призовава Комисията да вземе предвид от самото начало доброволното участие в областта на спорта. Заедно с това посочва опасността от разглеждането на спорта единствено като икономическа дейност, тъй като в тази концепция не се отразява цялостният му имидж и цялостната представа за явлението спорт. Професионалният спорт представлява само малка част от общото спортно движение, като това е недостатъчно отразено в „Бялата книга за спорта“;

28. застъпва мнението, че именно с областта на спорта ангажиментът на гражданите е непосредствено свързан с развитието на обществото, като преследва освен ориентирани към спорта цели и ориентирани към обществеността социални цели;

29. приветства по отношение на насърчаването на масовия спорт програмата „Европа за гражданите“;

30. подкрепя по отношение на програмата „Младежта в действие“ предложението на Комисията да насърчава доброволното участие на младежта в областта на спорта;

31. приветства възлагането от страна на Комисията на европейско проучване за доброволното участие в спорта, тъй като то ще представлява полезен инструмент за бъдещото определяне на задачите, както и за сигурност при планирането на доброволното участие в спорта;

по отношение на използването на потенциала на спорта за социалното включване, интеграцията и равните възможности

32. е на мнение, че следва да бъде взета предвид особената роля, която спортът играе за хората с увреждания;

33. насърчава държавите-членки, местните и регионални власти и спортните организации да вземат предвид нуждите на хората с увреждания и да се уверят, че спортните зали и помещения са достъпни за хората с увреждания;

34. застъпва мнението, че следва да се насърчава обучението на инструктори, треньори, доброволци и персонал от спортните дружества и организации за приема на хора с увреждания;

35. смята, че спортът дава възможност на по-възрастните хора да съхранят възможно най-дълго физическата си и интелектуална активност, както и самостоятелността си, за да водят до голяма степен независим от помощта на други хора живот. Да бъдеш мобилен и да останеш такъв, означава поддържането на социални контакти и самостоятелното вземане на решения относно участието в обществения живот от страна на възрастните хора. Принос в тази насока могат да имат и подходящите предложения за спорт;

36. споделя мнението, че държавите-членки следва да вземат предвид интеграционната сила на спорта при планирането си по отношение на Европейския социален фонд, Европейския фонд за регионално развитие и Европейския фонд за интеграция;

по отношение на превантивните мерки и борбата с расизма и насилието

37. приветства вече направените на национално и международно ниво усилия за борба с проявите на насилие и расизъм в областта на спорта чрез създаването на централни информационни служби и сътрудничество между полицейските служби и спортните федерации;

38. установява, че световното първенство по футбол в Германия през 2006 г. показа, че това сътрудничество е успешно и води до добри резултати;

по отношение на споделянето на нашите ценности с други части на света

39. насърчава Комисията да стимулира използването на спорта като инструмент на нейната политика за развитие;

40. призовава към използването на опита и познанията на Организацията на обединените нации и на държавите-членки в рамките на „Международната година на спорта и на физическото възпитание като средство за насърчаване на образованието, здравето, развитието и мира“ — 2005 г. и, ако е необходимо, за продължаване на развитието на съществуващите проекти и мерки;

41. смята, предвид принципа на субсидиарността, за ненужно регламентирането на ниво Общност на имиграцията на спортисти от трети страни или подлагането им на съответните механизми на циркулярна миграция. Имиграцията на спортисти следва да остане съответно и занапред в правомощията на държавите-членки;

по отношение на подкрепата за устойчиво развитие

42. изразява съгласие с определянето на екологични цели от европейските спортни организации и организаторите на спортни прояви и одобрява намерението на Комисията да ги насърчи да участват в Схемата на Общността за екоуправление и одит (СОЕО) и в схеми на Общността за екоетикет и тези схеми да се рекламират по време на големи спортни прояви;

43. приветства намерението на Комисията да включи спорта в новата програма LIFE+;

по отношение на икономическото измерение на спорта

44. подчертава, че икономическото значение на спорта за сектора на туризма се отразява не само в по-големите спортни прояви, но че и активният спорт в рамките на развлекателния туризъм има значителен принос за регионалното развитие и особено за структурните промени. Стратегическите концепции на регионите играят в това отношение важна роля. Комисията следва да продължи да подкрепя по-нататък усилията на регионите, за да бъде даден тласък на структурното им развитие чрез адаптирани към нуждите на регионите мерки; насърчава местните и регионални власти да инвестират средства от намиращите се на тяхно разположение структурни фондове също и в спортни и развлекателни инфраструктури;

по отношение на преминаването към спортна политика, основаваща се на факти

45. изразява загриженост, че Комисията заявява желание за по-добра база данни, без да е постигнато съгласие относно целите на подобна мярка с държавите-членки и с европейските региони;

46. посочва, че изготвянето на допълнителни статистически данни за спорта и на такива, свързани с него, които са самоцелни и не са действително необходими за по-доброто илюстриране на добавената стойност на спорта, могат да доведат до възникването на допълнителни административни разходи. Предвид усилията за намаляване на бюрокрацията, включително на европейско равнище, би следвало това да се избегне непременно;

47. приканва по тази причина Комисията, като първа стъпка на разбирателство относно целите на една такава нова база данни, да активизира диалога с държавите-членки и особено с регионите. Целта трябва да бъде намаляването до минимум на свързаните с изготвянето на статистическите данни административни разходи;

48. отчита, че Комисията ще възложи проучване за оценка на прекия и косвен принос на спорта за Лисабонския дневен ред. Поставя въпрос за това дали посоченото от Комисията отсъствие на база данни не ограничава сериозно задълбоченото научно оценяване на приноса на спорта за Лисабонския дневен ред. Комитетът на регионите приканва Комисията да предостави заключенията от това проучване;

по отношение на укрепването на основите на обществената подкрепа за спорта

49. разглежда устойчивите модели за финансиране на дългорочна подкрепа на спортните организации като неотменимо условие за насърчаването на спорта в държавите-членки;

50. разглежда насърчаването на масовия спорт от държавата като съществено и припомня, че в много държави-членки масовият спорт получава пряко и косвено финансиране (чрез данъци и налози) от държавни или лицензирани от държавата лотарии и спортни залагания;

51. подчертава във връзка с това, че съществуващият държавен монопол в областта на хазартните игри и спортните залагания, който се основава на задължителни изисквания за общ интерес, като предотвратяването на пристрастяването към хазартни игри и поддържането на обществения ред, и който преследва последователно тези цели, са в съответствие със съдебната практика на Съда на Европейските общности и с европейското законодателство. Комитетът намира за целесъобразно в тези случаи, средствата от нежелателните по принцип хазартни игри да се използват за общественополezni цели (например спорт);

52. приветства възлагането от Европейската комисия на провеждането на независимо проучване за финансирането на масовия спорт в държавите-членки и приканва Европейската комисия да изчака резултатите от това проучване, преди да вземе политически решения, които биха могли да застрашат насърчаването на масовия спорт от държавата;

53. би желал Комисията да признае, че би трябвало да се разработят усъвършенствани методи, за да може да се установи въздействието на публичното финансиране на спорта. Националните, регионалните и местните системи за финансиране са структурирани по различен начин и е уместно чрез проучвания и сравнения да се направи оценка на значението на различните видове публично подпомагане за развитие на спорта;

54. подкрепя Комисията в намеренията ѝ да защити запазването на сегашните възможности за прилагане на преференциални ставки на ДДС в областта на спорта;

по отношение на организацията на спорта

55. присъединява се към признаването от Комисията на автономията на спортните организации и на представителните структури и изразява съжаление, че „Бялата книга за спорта“ не подчертава значението на автономията на федерациите, така както тя е представена и приета в Декларацията от Ница;

по отношение на специфичния характер на спорта

56. разглежда специфичния характер на спорта като негова основна и определяща характеристика и изразява съжаление, че „Бялата книга за спорта“ не изразява ясно мнение по този въпрос. Комитетът изразява опасение, че подходът „случай по случай“ с цел съобразяване със специфичния характер на спорта, не е задоволителен от гледна точка на спортните организации и води до затвърждаване на съществуващата правна несигурност;

по отношение на свободното движение и националността

57. разглежда дадените в „Бялата книга за спорта“ примери за ограничено и пропорционално ограничаване на свободното движение като уместни, целенасочени и необходими предвид специфичния характер на спорта;

по отношение на трансферите

58. смята, че правилата за трансфер са от първостепенно значение за гарантиране на конкурентното равновесие между спортните клубове;

по отношение на агентите на играчите

59. приветства намерението на Комисията да направи оценка на въздействието, за да получи ясна представа за дейността на агентите на играчите в ЕС;

60. предлага, в случай че се наложи, предприемането на мерки на равнище ЕС, съгласуването на националните мерки и правила с международните федерации;

по отношение на защитата на непълнолетните

61. приканва Комисията да разглежда като най-голям приоритет предложеното в „Бялата книга за спорта“ сътрудничество с държавите-членки и със спортните организации по отношение на защитата на непълнолетните;

по отношение на корупцията, прането на пари и други финансови престъпления

62. поздравява намерението на Комисията да подкрепи органите за борба с корупцията и да следи за прилагането на законодателството на Общността в областта на прането на пари в спорта;

по отношение на системите за лицензиране на клубовете

63. разглежда развитието на системи за лицензиране на клубовете, при условие че те са съвместими с правилата на конкуренцията и с разпоредбите на вътрешния пазар, като задача в областта на правомощията на спортните организации;

по отношение на средствата за масова информация

64. приветства факта, че Комисията ще продължи да отстоява правото на гражданите на информираност и широк достъп до излъчването на спортни мероприятия;

65. смята, че съществуващото европейско законодателство относно реализирането на кратки репортажи е важно и доказано средство за осигуряване на свободата на информацията и на многообразието на мнения;

66. подкрепя разглеждането в рамките на бъдещото оценяване на европейската правна рамка по отношение на аудио-визуалните медии на целесъобразността и степента на представяне на правото за изготвяне на кратки репортажи и на други средства за масова информация, като например радиото;

67. подчертава мнението си относно функцията на общественото радио и телевизия в гарантирането на многообразието. Общественото радио и телевизия, в ролята им на икономически независим доставчик на обществени услуги, трябва да се стремят към публицистичен успех включително и чрез изготвянето на репортажи за видове спорт, които заемат малки ниши, а не само чрез атрактивни за масовата публика репортажи;

по отношение на структурирания диалог

68. изразява съгласието си с Комисията, че структурираният диалог със заинтересованите страни в областта на спорта, чрез спортен форум на ЕС и чрез тематични разисквания, са важен принос към европейския дебат за спорта. Комитетът смята за необходимо, в съответствие с ролята си, активно да се включи в организирането на този диалог. Във връзка с това КР би подчертал нуждата от форум на представители на различните видове спортове и на собствениците на публични спортни съоръжения, за да могат да обсъдят сегашните и бъдещите изисквания, свързани със спортните съоръжения и стадиони. Комитетът се надява, че Комисията ще използва структуриран диалог за тази цел;

69. предлага организирането на семинари със специализирани институции, за да информира и разясни пред спортните организации в Европа прилагането на достиженията на правото на ЕС;

70. предлага организирането на конференции на тема „Спортът и регионалното развитие“, чрез които да се покаже положителното въздействие на спорта върху регионалното развитие и да се идентифицират най-добрите практики в тази област;

71. предлага Комисията да продължи да развива и да подкрепя устойчиво трансграничните междурегионални проекти и клубове (като например Европейската междурегионална спортна група в големия регион SaarLorLux — Саарланд, Лотарингия, Люксембург);

по отношение на сътрудничеството с държавите-членки

72. е на мнение, че на частното спортно движение следва да бъде отделено по-голямо внимание в диалога между Европейската комисия и държавите-членки, както е случаят в Съвета на Европа;

73. посочва във връзка с това, че в рамките на съвместната работа следва да се съблюдават правомощията на държавите-членки в областта на спорта.

Брюксел, 7 февруари 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Черноморско взаимодействие“ — Нова инициатива за регионално сътрудничество

(2008/C 105/10)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- оценява положително намерението на Европейската комисия, чрез инициативата „Черноморско взаимодействие“ да подобри ефективността на дейностите за регионално и местно развитие в региона, изтъквайки особено силно положителния регионален и местен опит и насърчавайки разпространението, взаимния обмен и действия в мрежа; смята обаче, че значението на местните и регионални власти за успешното прилагане на тази стратегия би могло да се изтъкне още по-ясно;
- приветства постигнатия наскоро напредък в процеса на разширяване и присъединяването на България и Румъния към ЕС на 1 януари 2007 г., както и преговорите за присъединяване на Турция, като стъпка напред към демократичното и стабилно развитие на Черноморския регион и осигуряване на по-голяма стабилност, сигурност и просперитет и за Европейския съюз, и за страните от Черноморския регион;
- подкрепя създаването на „Черноморска идентичност“ между всички, които са включени в различни морски дейности. Трябва да се взимат под внимание и усилията за преодоляване на проблемите в околната среда и за развиването на туризма, при условие че се подкрепят традиционните култури, и морското културно и природно наследство се опазват по-ефективно;
- призовава Европейската комисия да засили ролята на транспорта в рамката на бъдещата морска политика, като се има предвид, че транспортът е сред най-важните и с най-много пресечни точки с останалите сектори морски дейности;
- подчертава важността от включването на местните и регионални власти от Черноморския регион в разработването и изпълнението на политиките на Общността, свързани с миграцията, с ударение върху по-доброто управление на миграционните потоци, с цел това да става при пълно зачитане на човешките права и безопасността на гражданите, при максимална законност и посредством широко и решително взаимно сътрудничество между властите и органите, натоварени със защитата ѝ;
- изразява своята подкрепа за създаващия се Черноморски еврорегион, целящ развитие на сътрудничество на местно и регионално ниво между страните от региона, укрепване на демократичната стабилност, доброто управление и устойчиво развитие.

Докладчик: г-н Красимир МИРЕВ (BG/ПЕС), кмет на община Търговище

Отправен документ

Съобщение на Комисията до Съвета и Европейския парламент „Черноморско взаимодействие“ — нова инициатива за регионално сътрудничество

COM(2007) 160 окончателен

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи препоръки по политиката

1. оценява положително намерението на Европейската комисия, чрез инициативата „Черноморско взаимодействие“ да подобри ефективността на дейностите за регионално и местно развитие в региона, изтъквайки особено силно положителния регионален и местен опит и насърчавайки разпространението, взаимния обмен и действия в мрежа; смята обаче, че значението на местните и регионални власти за успешното прилагане на тази стратегия би могло да се изтъкне още по-ясно. На тези мерки трябва да се даде нов импулс като на инструменти на политиката на Общността за икономическо модернизиране, повишаване на конкурентоспособността и сближаване между Европейския съюз и гражданите му;

2. приветства постигнатия наскоро напредък в процеса на разширяване и присъединяването на България и Румъния към ЕС на 1 януари 2007 г., както и преговорите за присъединяване на Турция, като стъпка напред към демократичното и стабилно развитие на Черноморския регион и осигуряване на по-голяма стабилност, сигурност и просперитет както за Европейския съюз, така и за страните от Черноморския регион;

3. подчертава важноста на регионалната и местна перспектива на процеса на разширяване и признава важната роля на регионалната и местната политика за осигуряване на вътрешна стабилност, като демократичната на близко до гражданите ниво е жизненоважна нейна част;

4. подчертава подкрепата на КР за процеса на присъединяване, европейската политика на съседство и стратегическото партньорство с Руската федерация; поддържа неговото и на другите европейски институции участие, за да се опре партньорството в зоната на Черно море върху модела на евро-средиземноморското партньорство и партньорството в пространството на Балтийско и Северно море;

5. отбелязва съществената роля на регионалните и местни власти в Черноморския регион в сферите на демократичен преход и добро управление; изграждане на административен капацитет; укрепване на мира; диалог между културите и религиите; миграция; борба срещу престъпността; енергетика; транспорт и инфраструктурно планиране; градоустройство и развитие на селските райони; и също така изтъква положителната роля, която сътрудничеството между местните и регионални власти и гражданското общество може да играе във всички тези области, за да служи на интересите на общностите;

6. подчертава, че инициативата „Черноморско взаимодействие“ е пряко свързана с институционалната роля на Комитета на регионите; затова смята, че е необходимо неговият потенциал за действие и участие да се използва напълно и призовава да се оползотворява неговата роля за осигуряване на единно представителство на регионалните и местните системи на Европейския съюз;

7. изразява съгласие с Европейската комисия, че въпреки значителното положително развитие през последните години, остават различията между отделните държави в региона по отношение на ритъма на икономическите реформи и качеството на управление;

8. взема под внимание, че със своята инициатива Комисията няма намерение да предлага нова черноморска стратегия, поради което инициативата е замислена като процес на доразвиване на главните насоки на ЕС за развитие на региона, на научаване, на взаимодействие и на приемане на най-добрите практики, постигнати на регионално и местно ниво, чрез териториално сътрудничество, с цел да се осъществят целите от Лисабон и от Гьотеборг; смята обаче, че успехът на инициативата изисква засилването на регионалното измерение в политически план;

Околна среда, транспорт, енергетика и морска политика

9. приканва да се обърне внимание на критичното състояние на околната среда в Черноморския регион, особено в делтата на р. Дунав и в другите природни резервати в зоната, и по-конкретно на разпространението на еутрофикацията (eutrophication — увеличена първична производителност на ладена екосистема), която има неблагоприятни последици върху биоразнообразието, влажните зони и рибарството, както и на замърсяванията с петрол и отпадни води;

10. отбелязва, че е необходимо да се задълбочи анализът на потенциалните опасности за околната среда в Черноморския регион (и вливащите се в него реки), между другото и вследствие на изменението на климата и произтичащите от него опасности от природни бедствия, както и да се идентифицират адекватни реакции в тази насока и да се подкрепят проекти за трансгранично сътрудничество, съфинансирани от Европейския съюз, които имат за цел да подобрят управлението на кризисни ситуации в областта на гражданската защита;

11. приканва Европейската комисия да подкрепи използването на възобновяеми енергийни източници, например енергия от вятър и морски вълни, включително и допълнителна научноизследователска дейност и нововъведения в този сектор;

12. приканва ЕС и националните правителства да умножат усилията по отношение на разработването на значими научни и технологични открития в морските изследвания, като например „сините“ биотехнологии (морски и водни приложения на биотехнологията), навигационните насочващи системи и туристическите дейности, за да може да се отговори на настоящите и потенциални бъдещи заплахи, особено по отношение на климатичните и други изменения, намаляващите рибни запаси, неустойчивия туризъм и променящите се демографски структури на населението на крайбрежните региони;

13. обръща внимание на необходимостта от по-добро опазване на морското наследство, отчитайки възможна експанзия на туризма, свързана с развитието на традиционните култури;

14. подкрепя създаването на „Черноморска идентичност“ между всички, които са включени в различни морски дейности. Трябва да се взимат под внимание и усилията за преодоляване на проблемите в околната среда и за развиването на туризма, при условие че се подкрепят традиционните култури, и морското културно и природно наследство се опазват по-ефективно;

15. предлага на Европейската комисия и на националните правителства да подкрепят създаването, въз основа на съществуващата информация, на надеждна регионална база данни за икономическите и екологични аспекти на отделните морски ресурси и тяхното въздействие в социален план;

16. приканва да се оценят и съгласуват конкретни стратегически планове в съответствие с Планове, изготвени в рамките на Тематичната стратегия за защита и опазване на морската околна среда, която призовава за обособяването на по-обширни морски региони и по-конкретно за полузатворени морски басейни като Черно море, които трябва да се изготвят от държавите-членки по предложение на Комисията;

17. призовава Европейската комисия да засили ролята на транспорта в рамката на бъдещата морска политика, като се има предвид, че транспортът е сред най-важните и с най-много пресечни точки с останалите сектори морски дейности;

18. призовава Европейската комисия да подтикне държавите-членки да прилагат по-внимателен екологичен мониторинг на степента на замърсяване по главните морски плавателни маршрути и смята, че новата система за глобален мониторинг на околната среда и сигурността (GMES) би могла да се използва успешно за тази цел;

19. предлага да се активизират усилията за завършване на изграждането на морските терминали, като се започне от тези, които притежават ясни интермодални характеристики, предвид изоставането в изпълнението на някои проекти TEN-T, които се отнасят до морското стопанство;

20. предлага да се засили ролята на стратегическите пристанища като приоритет при разработването на бъдещата морска политика и успоредно с това да се възложи проучване на взаимовръзките между главните и второстепенните пристанища и възможната делокализация и деконцентрация на някои пристанищни дейности към по-малките центрове;

21. предлага на ЕС и на националните правителства да се регулира добивът на традиционните морски енергийни ресурси като нефт и природен газ въз основа на добре дефинирани стандарти за екологична сигурност и да се прилага ефективен мониторинг на тези дейности, да се подкрепят инициативи, насочени към подобряване или усъвършенстване на пристанищните съоръжения за приемане на нефтоводни смеси и да се насърчат техническите нововъведения в транспортирането и товаренето и разтоварването на нефт, по-специално чрез прибягване до и по-силно използване на надземни нефтопроводи;

22. предлага да се подобри сигурността на морските плавателни маршрути и да се проучи възможността за въвеждане на задължително пилотиране на нефтените танкери и други кораби, превозващи опасни товари, и да се проучи възможността за въвеждане на общо задължително пилотиране в тесните участъци от морските маршрути;

23. отбелязва необходимостта от предприемането на мерки за намаляването на емисиите на парникови газове и подкрепя схемата за търговия с разрешителни за замърсяване;

24. предлага да се разработят сценарии на мерки за защита на крайбрежната ивица, които биха могли да се окажат необходими, предвид различните прогнози за покачване на морското равнище и за променящите се метеорологични условия;

25. призовава ЕС и националните правителства да координират и подпомогнат морските региони за набелязването на начини за успешното опазване на съществуващата околна среда и по-специално за създаването на трансрегионални и/или транснационални защитени морски зони и за разработването на конкретни предложения за значително намаляване на изхвърлянето на радиоактивни отпадъци, на замърсяването, причинено от кораби (по-специално отделените газове, изхвърлянето на отпадъци и отпадните води) и да подкрепят усилията, осигуряващи качеството на крайбрежните и морските екосистеми и ареали в близост до бреговата ивица, като се отчита и значителното въздействие, което стопанската дейност може да има върху състоянието на морската среда, особено чрез изхвърлянето на хранителни вещества в морето;

Образование, културно разнообразие и диалог между религиите

26. подчертава ключовата роля на местните и регионални власти при подкрепата и отбелязването на културата на общностите от Черноморския регион и приканва Европейската комисия да подпомага участието на местните и регионални власти в новите програми на ЕС, свързани с културата (Култура 2007);

27. отбелязва социално-икономическите ползи, които развитието на културата и на културното многообразие може да донесе на страните от региона, като по този начин ще допринесе за изпълнението на Лисабонските цели;

28. подчертава, че трябва да се ускори сътрудничеството между културите и диалогът между религиите, за да се осигури използването на културните различия като инструмент за обединяване на хората в многоезична и мултикултурна Европа;

29. отбелязва необходимостта от целенасочени усилия на регионално и местно равнище за изграждане на доверие в района и мирно разрешаване на тлеещи конфликти чрез специални програми за сътрудничество;

30. повтаря отново необходимостта да бъде съхранен изборът на многоезичието в разширена Европа, предвид факта, че то съставлява основно средство за включване на гражданите в общия европейски политически проект;

31. призовава ЕС и националните правителства да подкрепят програми и проекти, насочени към междурегионално младежко сътрудничество на местно и регионално равнище;

Миграция, заетост и социални въпроси

32. подчертава важността от включването на местните и регионални власти от Черноморския регион в разработването и изпълнението на политиките на Общността, свързани с миграцията, с ударение върху по-доброто управление на миграционните потоци, с цел това да става при пълно зачитане на правата на човека и безопасността на гражданите, при максимална законност и посредством широко и решително взаимно сътрудничество между властите и органите, натоварени със защитата ѝ;

33. подкрепя политическите инструменти на ЕС, които подпомагат дейности, насочени към социална интеграция на имигрантите чрез програми, насочени конкретно към местните и регионални власти;

34. приветства планираните от Европейската комисия инициативи за борба с незаконната имиграция и подкрепата за обмяната на добри практики в областта;

35. подкрепя включването на местните и регионални власти в Черноморския регион при развитието и изпълнението на миграционните политики на Общността, като отбелязва, че разработването на общи програми за миграционни политики на местно и регионално ниво може да осигури бъдещо икономическо развитие — засилване на икономическия растеж и просперитета на региона;

36. приветства инициативите на ЕС за равни възможности на местно и регионално равнище и призовава ЕС и националните правителства да осигуряват подкрепа в това отношение;

Добро управление, регионални инициативи и работа в трети

37. оценява извършеното от 1989 г. до момента от различните инициативи в региона, като Организацията за Черноморско икономическо сътрудничество (ЧИС), Парламентарната асамблея за Черноморско икономическо сътрудничество (ПАЧИС) и др.;

38. подчертава необходимостта от засилване на взаимодействието и надграждане на досегашния опит на съществуващи регионални инициативи, свързващи Черноморския регион с ЕС,

които допринасят стойност за Европа, като например Процеса за дунавско сътрудничество, като се изтъква тяхното териториално и тематично взаимно допълване;

39. препоръчва да се подобри координацията и по възможност да се конкретизират сферите на дейност на различните инициативи на национално и регионално ниво в региона, с цел избягване на дублиращи дейности и постигане на конкретни резултати;

40. препоръчва да се популяризират съществуващите примери за най-добри регионални и местни практики, особено що се отнася до местните икономически клъстери, изграждането на научноизследователски мрежи, ППП, териториалното устройство и доброто управление, както и да се насърчават и подкрепят регионите и местните власти на страните от Черноморския регион в разработването на такива примери за най-добри практики;

41. споделя подхода, който беше подчертан от Европейския парламент и от Комисията по отношение на ролята, която имат местните и регионалните власти в комуникацията, за да постигнат консенсус в общественото мнение, работейки и допринасяйки за засилването на прозрачността и отговорността;

42. приветства всички мерки на ЕС, способстващи за развитието на различните държави от Черноморския регион, и по-точно по отношение на борбата с корупцията и организираната престъпност и помощта при установяването на ефективни административни структури, които задължително трябва да включват регионалните и местни власти; приветства също в това отношение всички проекти, способстващи за подпомагането на автономното развитие на едно политическо и икономическо сътрудничество на регионално ниво;

43. призовава ЕС и националните правителства да подкрепят програми и проекти за мобилност на персонала от регионите и местните администрации като инструмент за установяване на потесни контакти, обмяна на опит и по-добро представяне;

44. препоръчва към планираните срещи в рамките на текущия политически диалог между ЕС и страните от региона да се присъединят организациите, обединяващи представителите на изборни длъжности в местните власти и изразяващи техните безпокойства;

45. призовава националните правителства от региона да зачитат принципите на Европейската харта за местното самоуправление;

Трансгранично и регионално сътрудничество

46. подчертава потенциалната положителна роля на местните и регионални власти, и по специално на кметовете, в развитието на гражданското общество на региона, особено в територии, където националните власти нямат силни демократични традиции;

47. изразява своята подкрепа за създаващия се Черноморски еврорегион, целящ развитие на сътрудничество на местно и регионално ниво между страните от региона, укрепване на демократичната стабилност, доброто управление и устойчиво развитие;

48. отбелязва възможността за потенциално взаимодействие между Съвета на Европа и Комитета на регионите в рамките на установеното сътрудничество между двете институции;

49. подчертава значението на създадените работни групи като полезен инструмент за подпомагане на местните и регионални власти в страните, които все още нямат статут на кандидатки, и в страните кандидатки в техните усилия за увеличаване на възмож-

ностите и за развитие на необходимия политически диалог между ЕС, страните, които все още нямат статут на кандидатки и страните кандидатки;

50. оценява предложението на Европейската комисия, инициативата да бъде управлявана на място в региона, като партньорите носят съвместна отговорност за нейното осъществяване, и приканва местните и регионални власти да бъдат включени в този процес, тъй като това ще улесни по-нататъшното развитие на контактите между черноморските градове и общини, университети, културни дейатели и организации на гражданското общество, включително организации на потребителите.

Брюксел, 7 февруари 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE
